

ISSN 1855-7511

Poština plačana pri pošti 2277 Središče ob Dravi

SREDICA

GLASILO OBČINE SREDIŠČE OB DRAVI

letnik IX

številka 2

Junij 2015

Helena Srnec, odgovorna urednica

Pozdrav pomladi

21. junija smo vstopili v koledarsko poletje. Osnovnošolci in srednješolci so pričeli s počitnicami in tudi za druge je poletje čas druženja, dopustovanja, izletov. Daljši dnevi nam pričarajo malo več časa in prav je, da jih izkoristimo za vesele aktivnosti. Z bogatim programom smo meseca aprila proslavili 61. občinski praznik. Športni navdušenci so se lahko preizkusili v odbojki, namiznem tenisu, malem nogometu, streljanju ter balinanju. Udeležili smo se pohodov. Upokojenci so tekmovali v kegljanju, na srečanju starejših občanov pa so jih razveselili osnovnošolci s svojim programom. Potekala je tradicionalna prireditev v spomin žrtvam NOB, odprli pa smo tudi vrata muzeja. V soboto, 11. aprila, smo sprejeli goste iz Mislinje in si ogledali povorko starodobne in sodobne mehanizacije. Zvečer se je v Sokolani odvila osrednja proslava, kjer je nastopala sre-

diška godba ter vokalna skupina JUA. Župan je podelil nagrade in priznanja občanom. Z območno revijo odraslih folklornih skupin »Diradi čindara 2015« smo zaključili s praznovanjem v okviru občinskega praznika.

V Središču pa je bilo zanimivo tudi meseca maja. Konjeniško društvo Središče ob Dravi je priredilo Srečanje kočij in konjenikov, kjer so se kočijaži pomerili v igrah. PGD Središče ob Dravi je prejelo Mercatorjevo nagrado. Obiskala sta nas kantavtorja Adi Smolar in Tadej Vesenjajak.

Verjamem, da bo v Središču pestro tudi v prihodnje. V teh poletnih dneh pa si le skušajte utrgati čas za kakšen sprehod, izlet ter druženje. Ne pozabite na pitje vode in skrivanje v senci.

Se beremo jeseni ...

Vsem želimo lepo poletje ter prijeten oddih!

Minimaturantom skupine Pedenjped, ki se poslavljajo od vrtca, pa želimo veliko veselih šolskih dni!

Milena Milosavljević, Občina Središče ob Dravi

Že 61. občinski praznik naše občine

Tudi letošnje praznovanje občinskega praznika naše občine je bilo bogato s številnimi prireditvami, ki so se odvijale od 28. marca do 25. aprila, in v katere so bila vključena številna društva in Osnovna šola Središče ob Dravi.

Program je zajemal športne in kulturne prireditve. Osrednje prireditve so se odvijale med 10. in 12. aprilom. Dan pred praznikom, 10. aprila, je bila pri spomeniku svečanost v spomin žrtvam NOB s položitvijo venca, kulturnim programom učencev osnovne šole in govorom predstavnika Krajevnega odbora ZZB. Na sam praznik, 11. aprila, smo v dopoldanskem času

pričakali goste iz pobratene občine Mislinja, s katerimi smo se družili ves dan, z zapetimi pesmimi pa sta jih v središki kape-li navdušila Milan Bratuša in Helena Masten. Klub traktoristov Steyr iz Središča ob Dravi je k nam povabil lastnike starodobne in sodobne kmetijske mehanizacije od blizu in daleč. V zanimivi predstavitvi smo lahko videli čez petdeset traktorjev s priključki izpred 50 let kakor tudi nekaj najsodobnejših »lepotcev«. Zvečer so se na osrednji proslavi ob občinskem prazniku ob 10. obletnici uspešnega delovanja s kulturnim programom predstavile članice ženske vokalne skupine JUA. V slavnostnem

nagovoru je župan Jurij Borko spregovoril o pomenu praznovanja občinskega praznika in o razvoju ter napredku naše občine. Na proslavi je župan zaslužnim občanom izročil priznanja in plakete kot priznanje za njihovo dosedanje delo.

Zlato plaketo je prejelo TURISTIČNO DRUŠTVO Središča ob Dravi za 20 let uspešnega dela na področju turizma in promocije občine.

Bronasta plaketa je bila podeljena PRVEMU UREDNIŠKEMU ODBORU OBČINSKEGA GLASILA SREDICA za dobro vsebinsko in oblikovno zasnovu pri izdaji občinskega glasila.

Posebno priznanje je prejel TEODOR ZORKO za aktivnosti pri ustanovitvi Občine Središče ob Dravi in na področju gasilstva v občini.

Priznanja so prejeli:

DRAGICA KOVAČ iz Središča ob Dravi za dolgoletno aktivno delo v pevskem zboru Društva upokojencev in pri ljudskih pevcih,

NIKOLAJ GOVEDIČ iz Središča ob Dravi za večletno aktivno delo v Turističnem društvu Središče ob Dravi,

ZLATKA PODGORELEC iz Šalovcev za aktivno delo in skrb za družabno življenje v vasi Šalovci,

ANDREJ PLOH iz Središča ob Dravi za večletno aktivno delo na področju gasilstva in pomoč ob elementarnih nesrečah,

MIHAEL STAJNKO iz Središča ob Dravi za aktivno delo na področju gasilstva in pomoč ob elementarnih nesrečah,

BRANKO RAKUŠA iz Obreža za aktivno delo v klubu traktoristov, v gasilstvu in delovanje v vasi Obrež,

JELKA KELEMINA in DANILO JANEŽIČ z Grab kot dolgoletni folklorni par v Kulturnem društvu Obrež.

Na vsakoletnem srečanju starejših občanov so se ob kulturnem programu učencev osnovne šole, pevskega zbora društva upokojencev, ljudskih pevcev ter Lee Rajh in Valerije Novak poveselili in poklepotali starejši občani iz naše občine.

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

Prvo ime strelstva v naši občini, Ivan Šavora, predsednik Strelskega društva Središče ob Dravi, z nekaterimi udeleženci letošnjega meddruštvenega strelskega tekmovanja.

Župan Jurij Borko z žensko kegljaško ekipo Društva upokojencev Središče ob Dravi.

Razstava na temo občinskega praznika v avli občinske stavbe. Otroci iz skupine Pedenjped iz Vrtca Navihanček pri OŠ Središče ob Dravi so nas pod vodstvom vzgojiteljic Helene Habjanič in Nine Ivančič navdušili s svojimi slikami občinskega grba.

Kulturni del prireditev se je zaključil z Območno revijo odraslih folklornih skupin Diradi čindara v organizaciji Območne izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Ormož.

Športna tekmovanja za pokal občine so bila izvedena v organizaciji Društva za telesno vzgojo Partizan, Strelskega društva, Društva upokojencev in Rekreatijskega društva Stras. V okviru prireditev sta se odvila še dva dogodka, in sicer »vuzmenka« na Strasu in velikonočni pohod Društva za telesno vzgojo Partizan.

Prijetna in pohvale vredna popestritev je bila razstava otrok skupine Pedenjped iz vrtca Navihanček, kjer so se mladi ustvarjalci izkazali v slikanju središkega grba s tempera barvami.

Ob pripravah na obeležitev občinskega praznika vsako leto povabimo k sodelovanju domača društva in osnovno šolo. Vsi se po svojih močeh potrudijo in v samo pripravo ter izvedbo kulturnih, športnih in drugih prireditev vložijo veliko truda. Leto se hitro obrne naokrog, zato že sedaj skupaj pričniimo razmišljati, kakšne prireditve bi pripravili naslednje leto.

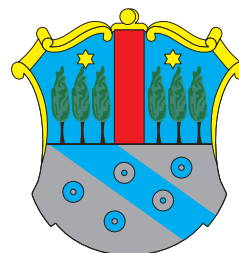
Zavod za informiranje Ormož – Radio Prlek

Izgradnja kanalizacije in čistilne naprave v Občini Središče ob Dravi – 3. sklop

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Kohezijski sklad

V času, ko je v Središču ob Dravi gradbišče, in sicer v neposredni bližini občinske stavbe, nam je župan občine Jurij Borko povedal, da bodo v roku 3 tednov (do konca meseca junija)

končana zemeljska dela za izgradnjo kanalizacijskega sistema na območju občine. Gre za največji projekt v zgodovini obstoja

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

Občine Središče ob Dravi, ki je tudi finančno največji zalogaj. Vrednost podpisanih pogodb za izgradnjo kanalizacije in čistilne naprave, izvedbo gradbenega nadzora ter informiranje in obveščanje javnosti je skupaj 8.733.320,93 EUR (z vključenim DDV). Projekt se financira s pomočjo evropskega denarja ter državnega in občinskega proračuna. Sredstva iz evropskega Kohezijskega sklada znašajo 5.486.565,69 EUR, ostala sredstva so zagotovljena iz lokalnih in javnih (državnih) finančnih virov. Operacija izgradnje kanalizacije in čistilne naprave se izvaja v okviru **operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013**, razvojne prioritete: Varstvo okolja – področje voda, prednostne usmeritve: **Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih vod**. Gradbena dela, ki jih izvaja Komunalno podjetje Ormož d.o.o. skupaj s podizvajalci, potekajo po načrtih in brez zapletov.

Gradbena dela v centru Središča ob Dravi

ČISTILNA NAPRAVA OBRATUJE

Medtem ko čistilna naprava s kapaciteto 2.200 priključnih enot že poskusno deluje za naselji Obrež in Grabe in so v poskusnem obratovanju že bili preverjeni delovanje in parametri, ki jih mora dosegati, bodo po tehničnem prevzemu, ki sledi izgradnji, v avgustu občane tudi pozvali k priključitvi na kanalizacijski sistem. Ob koncu projekta bosta tako zgrajena **centralna čistilna naprava in kanalizacijski sistem v dolžini 22.828,60 metra**. Do sedaj je priključenih že več kot **150 gospodinjstev**, število priključkov pa iz dneva v dan narašča, kar je za optimalno delovanje čistilne naprave nujno potrebno.

PREDNOSTI SO ŠTEVILNE

Prednost in korist projekta je povečanje pokritosti območja s sistemom javne kanalizacije, povečanje števila uporabnikov kanalizacijskega omrežja, povečanje količin očiščene odpadne vode, zmanjšanje vplivov na okolje, ohranitev virov in ekosistemov, izboljšanje kakovosti podzemne vode kot vira pitne vode ter izboljšanje življenjskih pogojev in zdravstvenega stanja prebivalcev. Končni cilj projekta je povečati količino očiščene odpadne vode ter zmanjšati onesnaženost vode.

Dela zahtevajo prilagoditev hitrosti vožnje in upoštevanje postavljene signalizacije

MOTEN PROMET

Zaradi del je v času izgradnje oviran promet na lokalnih in državnih cestih Središče ob Dravi–Ormož. Po izvedbi del izgradnje kanalizacije sledi obnova cest s preplastitvijo, kar je v Obrežu in vzhodnem delu Središča že narejeno, kasneje pa sledi dokončanje tudi vseh ostalih cest, ko se bo teren naravno poselel, predvideno v mesecu septembru, dodaja župan Jurij Borko, ki opozarja na upoštevanje postavljene prometne signalizacije ob cestnih delih.

Preplastitev ceste

KONTAKT

Občina Središče ob Dravi, Trg Talcev 4, 2277 Središče ob Dravi, telefon: 02 741 66 10, faks: 02 741 66 15, www.sredisce-ob-dravi.si, e-mail: obcina.sredisce.ob.dravi@siol.net.

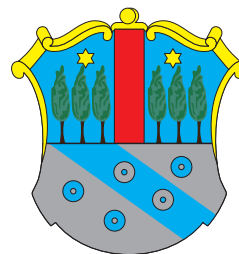
Občina Središče ob Dravi

Komunalni prispevek za priključitev na kanalizacijsko omrežje

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Kohezijski sklad

Spoštovane občanke in občani!

Najprej se v imenu občinskega sveta, župana občine ter občinske uprave želimo zahvaliti vsem tistim, ki so svojo obveznost poravnali v celoti, ter tistim, ki jo plačujejo v skladu s pogodbo o obročnem plačevanju.

Obveščamo vas, da smo 26. 5. 2015 po pošti poslali 1. opomin za odmerjeni komunalni prispevek za priključitev na novo kanalizacijsko omrežje v krajih Obrež, Grabe in Središče ob Dravi.

Občina Središče ob Dravi je pristopila k izgradnji kanalizacije in čistilne naprave ob izdatnem sofinanciranju Evropske unije in slovenskega proračuna. Celotna vrednost investicije bo z vključenim DDV-jem znašala blizu 8,8 mio EUR. Iz sredstev Kohezijskega sklada Evropske unije pričakujemo 5,5 mio EUR, iz sredstev slovenskega proračuna 1 mio EUR, znesek DDV-ja, ki ga ni potrebno plačati, znaša 1,6 mio EUR, iz proračuna občine pa moramo zagotoviti razliko, to je 0,7 mio EUR. Svoj delež smo delno že

zagotovili v letih 2013 in 2014, delno pa ga moramo še v letošnjem letu. Za našo občino predstavlja ta znesek velik zalogaj. V letu 2013 smo v ta namen najeli kredit v višini 180.000,00 EUR, ki smo ga na podlagi razpisa pridobili po ugodni obrestni meri pri Slovenskem regionalno razvojnem skladu. V letu 2015 pa smo predvideli lastni del delno pokriti iz prejetih plačil po odmerjenem komunalnem prispevku.

V ta namen smo že konec leta 2014 in v začetku leta 2015 po uradni dolžnosti izdali odločbe o odmeri komunalnega prispevka za priključitev na kanalizacijo. Do sedaj smo izdali 1227 odločb. Z občani smo opravili veliko usklajevanj, tako da je danes stanje v glavnem usklajeno. Ob prejemu odločb smo vas pozvali k sklenitvi pogodbe za obročno odplačevanje. To možnost je izkoristilo veliko število občanov. Družinski člani so lahko obveznost tudi združili, da je odplačevanje lažje in cenejše. V računovodstvu vodimo 775 partnerjev, ki so prevzeli obve-

znost na svoje ime. Na podlagi skrbnega pregleda naših evidenc ugotavljamo, da je svoj dolg v celoti poravnalo 344 zavezancev za plačilo, tistih, ki pa še niso ničesar plačali, pa je 217. Med njimi so tudi tisti, ki so sklenili pogodbo o obročnem plačevanju, pa svojih obveznosti še niso pričeli odplačevati, in pa seveda tudi tisti, ki niso izrazili želje po obročnem plačevanju. Slednjim je obveznost v skladu z odločbo že zapadla.

Skupni znesek izdanih odločb znaša nekaj manj kot 300.000,00 EUR. Do danes, 27. 5. 2015, smo prejeli že 164.286,49 EUR. Pričakujemo, da bomo preostanek prejeli do konca leta, kar bo omogočilo, da bomo lahko svoje obveznosti poravnali v skladu z zavezo vsem poslovnim partnerjem, kar smo se zavezali tudi sofinancerju (EU in SLO proračunu).

Vse dolžnike smo z opominom pozvali, da svojo obveznost poravnajo v skladu s sprejetimi dokumenti ali se oglasijo na občinski upravi in uredijo obročno odplačevanje.

OBVESTILA UREDNIŠKEGA ODBORA

SPLOŠNE INFORMACIJE GLEDE PRISPEVKOV

Vabljeni, da svoje prispevke (članke in slikovno gradivo), rešitve križank in nagradnih vprašanj pošljete na naslov: Uredniški odbor Sredice, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi ali v elektronski obliki na: urednistvo.sredica@gmail.com, lahko pa jih oddate v sprejemni pisarni Občine Središče ob Dravi.

Prihodnja številka bo izšla ob koncu meseca septembra 2015. Rok za oddajo prispevkov za naslednjo številko glasila je 7. september 2015.

DOBITNIK NAGRADE ZA KRIŽANKO IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Vsem reševalcem križanke, ki so poslali pravilno geslo, se zahvaljujemo za sodelovanje. Izžrebani dobitnik nagrade iz marčevske številke je gospod Rudolf Raušl. Nagradjenec prejme darilni bon v Gostilni Veselko, Simon Pintarič s.p, Slovenska cesta 48, 2277 Središče ob Dravi. Čestitamo!

Glasilo Sredica izhaja 4-krat letno in ga prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva v Občini Središče ob Dravi. Občinsko glasilo raznaša Pošta Slovenije. Glasilo je na voljo tudi v prostorih Občine Središče ob Dravi ter v elektronski obliki na internetni strani občine: <http://www.sredisce-ob-dravi.si>.

Izdajatelj: Občina Središče ob Dravi

Jana Čavničar

Središki gasilci zmagovalci Mercatorjevega projekta Radi delamo dobro

V času meseca aprila se je v stotih lokalnih prodajalnah Mercator odvijal vseslovenski dobrodelni Mercatorjev projekt »Radi delamo dobro«. Namen projekta je bil razdeliti donatorska sredstva med tristo predlaganih slovenskih lokalnih društev, organizacij in zavodov. Za donatorski projekt je bila izbrana tudi blagovnica Mercator Središče ob Dravi. V času projekta smo kupci ob vsakem nakupu v Mercatorju prejeli poseben žeton, s katerim smo lahko oddali svoj glas podpore enemu izmed treh sodelujočih lokalnih društev, ki so se potegovala za prejem donacije.

Pri nas smo imeli na razpolago glasovati za Turistično društvo Središče ob Dravi, Prostovoljno gasilsko društvo Središče ob Dravi ali Rekreativno društvo Stras.

V času trajanja projekta je bilo v naši prodajalni Mercator skupno oddanih skoraj 7000 glasov, od katerih jih je največ prejelo Prostovoljno gasilsko društvo Središče ob Dravi, in sicer dobrih 4.500 glasov. Drugo mesto je osvojilo Turistično društvo Središče ob Dravi, na tretje pa se je uvrstilo Rekreativno društvo Stras.

Vseh 100 zmagovalnih društev bo tako od Mercatorja prejelo donacijo v višini 1.000 EUR, drugo- in tretjevrščeno društvo pa darilno kartico Mercator (za 2. mesto dobroimetje v višini 200 EUR, za 3. mesto pa 100 EUR).

Več kot polovica zmagovalcev in prejemnikov Mercatorjeve donacije po vsej Sloveniji je gasilskih društev (56 %), dobra četrtina je vrtcev (29 %), preostalo pa so ostala lokalna društva (društva invalidov, kulturna in športna društva, taborniki, humanitarne organizacije, društva upokoјencev – 15 %).

Nagrada je bila podeljena vsem trem udeležencem 26. maja 2015 pred blagovnico Mercator Središče ob Dravi.

Čestitke sodelujočim!

Damjan Munda, poveljnik PGD Središče ob Dravi

Gasilci prvi posredovalci

Gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Središče ob Dravi smo vključeni v mrežo prvih posredovalcev že dve leti. Prvi posredovalci delujejo v krajih, ki so bolj oddaljena od mestnih središč z NMP (Nujna medicinska pomoč). Zaenkrat je naša naloga, da posredujemo ob srčnih zastojih in z izurjenim krogom operativnih gasilcev opravljamo temeljne postopke oživljanja (TPO) do prihoda reševalcev. Ob nenadnem srčnem zastoju je izredno pomemben odzivni čas, saj se z vsako minuto možnost preživetja zmanjša. Nikakor ne moremo nadomestiti reševalcev, vendar je naša prednost ta, da lahko s hitrim posredovanjem in s pomočjo avtomatskega defibrilatorja (AED) ter z masažo srca vzpostavimo normalen srčni ritem. Vsekakor je zelo pomembno, da ob klicu na center za obveščanje (112),

zelo podrobno opišete stanje obolelega in tudi sami začnete s postopki oživljanja. S podrobnim opisom zmanjšate čas za aktiviranje enote za prvo posredovanje. V občini Središče ob Dravi sta dva avtomatska defibrilatorja. Prvi je v ambulanti Zdravstvenega doma Središče ob Dravi, drugi pa v gasilskem domu Središče ob Dravi. Vsekakor je slabost, da nobeden ni dostopen širši javnosti 24 ur na dan. Rokovanje z defibrilatorjem je primerno za vse občane. Središki gasilci smo že večkrat organizirali tečaj za TPO, vendar je bil vedno zelo slabo obiskan, zato vas vabim, da se naslednje predstavitve udeležite, saj s pravilnim rokovanjem s tem pripomočkom lahko rešite tudi življenje. Gasilci kot prvi posredovalci se bomo vedno trudili, da bomo pomagali vsem pomoči potrebnim.

Navodila za uporabo AED

Spoštujemo pravico do pietete, spoštovanja in lepega spomina na umrlega. Prosimo, da se moški udeleženci pogreba v času pogreba zadržujejo v prostoru pred vežico in ne ob cesti. Naj bo poslovlilna slovesnost dogodek, ki je počastil spomin na preminulega. Hvala za razumevanje.

Helena Srnec

MED NAMI ŽIVIJO – »Poštenost. Odkritost. Delavnost. Samo sovraštva ne!«

Alojzija Majcenovič, rojena Ivanuša, je dopolnila 22. junija 85 let. Mati dveh otrok, babica osmim vnukom in prababica trem pravnukom, sicer pa šivilja, nekoč tudi kuharica. Alojzija je prejela tudi že kar nekaj priznanj – Zlato Maroltovo značko (2014), Zlato (2006) in srebrno jubilejno Gallusovo značko (2004), priznanje Društva upokojencev Središče ob Dravi (2011), priznanje Zveze društev upokojencev Občine Ormož (2004).

Poglejmo, kaj nam je gospa Alojzija razkrila v pogovoru za tokratno Sredico ...

Gospa Alojzija, v Šalovcih živite že celo svoje življenje. Prosil bi Vas, da nam razkrijete kaj o svojem otroštvu, mladosti ...

Alojzija Majcenovič: Odraščala sem pri dedku in babici v Šalovcih. In še vedno rada rečem, da tu, kjer odrasteš, je tvoj pravi dom ...

V šolo sem hodila za časa Nemčije. V tretjem razredu sem preselila v nemško šolo. Oča, dedek moj, so dobro znali nemški jezik in so mi pomagali pri učenju. Nemški jezik sem znala dobro govoriti, razumem še zdaj sicer vse, samo skloni in sklanjatve mi delajo probleme ... (smeh) Takrat pa sem bila tudi tolmač drugim. Spomnim se, da smo imeli učitelja in učiteljico, ki sta zahtevala, da se otroci nič ne pogovarjamo po slovensko ... Po glavi so nas topli, če nisi ubogal. Sedem razredov je bilo nekoč, 4 ali 5 od tega v nemškem jeziku. Tu bi se mogoče navezala na eno anekdoto o učiteljici Pavli Kolar, ki se je odločila zaradi tega, ker mi je v šoli dobro šlo, da bi prišla k dedku prosit, da bi me dali naprej v šole ... Oča je bil jezen, češ »kaj puntajo deco«.

Jaz pa sem samo na tihem Boga prosila, da ga tisti čas ne bi bilo doma, ko bo prišla. In res, ko je prišla, je bila doma samo mama, a so takrat rekli, da pač ne, da ne gre ...

Ne vem zakaj, vendar sem si zmeraj želela študirati pravo, rada bi bila pravica. Vsak listič iz časopisa, pravni nasvet sem izrezala ven. Imela sem jih cel kup. Vendar sem, žal, zaradi gmotnih razmer in dela, ostala doma ... Nekoč sem veliko brala. Brala sem Vigred, Glasnik, Bogoljub ... Med seboj smo si tudi knjige sposojali. Tudi v šoli smo si lahko sposodili kakšno knjigo. Zdaj me branje preveč utruja, raje si kaj zapojem, berem pa Večer ...

Vendar pa Vam dedkovo negodovanje ni preprečilo, da se ne bi izučili za šiviljo ...

Alojzija Majcenovič: Birmanska botra mi je uredila, da bi se šla učiti šivat, vendar me mati niso pustili na tako oddaljeni Bled ... Tudi k petju me nekoč niso pustili, skozi dolgi gozd k Miklavžu. Bilo je predaleč, so rekli. Pustili pa so me šivat v Vodrance h gospe Miciki Perčovi za tri mesece. Meseca decembra, januarja in februarja, ko ni toliko dela doma. Zjutraj sem šla tja in zvečer domov. In naučila sem se toliko, da doma nikoli nismo potrebovali šivilje ... Potem je bila šivilja hči Pavlika, tako da smo pri hiši vedno imeli šiviljo. Še drugim sem včasih kaj zašila. Dela je bilo veliko. Predpasnike, spalne srajce ... Ampak na Bledu sem pa vseeno bila večkrat. Tam je živela babičina sestra, moja birmanska botra. Peš sem šla do železnice v Središču, potem pa z vlakom do Bleda. Nekako sem bila jaz tista, da če je bilo potrebno kam iti, sem šla jaz ... In takrat me enkrat ni bilo ves teden domov. Takrat še ni bilo telefonov. In ko pridem domov, se je ravno žgala opeka pri Malecu. Doma so bili tako jezni ... Veste, meni je bilo tam izredno lepo. Vsak dan smo šli na jezero. En večer smo šli plesat. Jaz sicer nisem plesala, drugi so, ki so imeli poznanstvo. Pokazali so mi njihove običaje. Ko sem pa po sedmih dneh prišla domov, se od jeze nihče doma ni hotel pogovarjati z mano. Še kregali me niso. Sem si pa mislila sama pri sebi, da me bodo le vprašali, kako je bilo ... Čez nekaj časa so me le oča vprašali, če nisem mogla pisati, pa sem mu rekla, da sem hitreje prišla domov, kot bi prišla pošta ... (Smeh.) In tudi mati niso zdržali. Rekli so: »Namesto da bi se jaz mulila, se zdaj ti muliš.« (Smeh.) Mati so se usedli, pa niso mogli zdržati in so me le vprašali, kako je sestra, Bled ... Hodila pa sem tudi v Zagreb, vendar tam nisem ostala teden dni. (Smeh.) En dan tja, drug dan nazaj.

Kot zanimivost lahko navedem, da je tukaj, kjer živite, nekoč bil mlin. Se še spominjate tistih časov?

Alojzija Majcenovič: Res je. Tu, kjer sedaj sedimo, sedimo že v mlinu. Tu je bila kuhinja (pokaže), tam naprej je bil mlin. Ena soba je bila, mlin in pa majhna kuhinja. To smo potem prizidali. Tudi sanitarije in shrambo smo dozidali. Tu, kjer je kopalnica, so kanali skoz ... Druga voda pa se je spustila skozi veliki potok. Drugače ne bi mogli delati, ker je tu takšen teren ...

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

Vaš mož je bil mlinar. Ali je delal v tem mlinu?

Alojzija Majcenovič: Mož ni delal na tem mlinu, vendar se spomnim, da sem še jaz nekdanje sem v mlin nosila. On je bil mlinar po poklicu, delal je v Središču. Tam, kjer je zdaj stara Droga, je bil nekoč mlin.

Mož je hodil delat, sama sem bila z otroki doma. Hodila sem v težake. Na težaškem delu pa ti nihče ni rekel, da delaj počasi, lena pa nisem bila. Še zdaj rada delam in delo me veseli in ne morem si pomagati. Bojim se edino tega, da sem že starejša in česa ne bom več zmogla. Leta prinesejo svoje. Nikdar nismo imeli denarja, težko je bilo, vendar lepo. Zadovoljni in skromni smo bili z vsem, kar je bilo. Znali smo skromno živeti. Počasi smo kupili eno njivo, pa drugo, pa gozd, travnik ... Čas hitro mine. Ne moreš si misliti ...

Ste pa tudi aktivna na kulturnem področju. Ste članica Kulturnega društva Obrež. Zdaj ste ljudska pevka, nekoč tudi folkloristka ... Zavržite se tudi še kaj?

Alojzija Majcenovič: Plešem, ko imamo upokojenci srečanje, kaj pa misliš ... (Smeh.) Če lahko delam na njivi, cepim drva, bom pa še plesala. (Smeh.) Nekoč sem plesala pri folklori, zdaj pa sem samo pevka. Pri ljudskem petju pa sem že res okrog 40 let ... Petja mi res ne more nihče vzeti. Bog ne daj ... Petje mi pomeni dosti. Rada grem kam in rada pojem, že od malih nog, že kot majhna deklica sem zmerom nastopala v šoli. Nastopa na odru se ne bojim, treme nimam. Zdaj si edino malo težje zapomnim ... Ker sem starejša ... Ljudsko petje moraš na pamet peti, tu ni heca ... Zadnjič smo nekje gostovali in bila je starejša publika, prosili so nas, naj zapojemo to in ono. Veš, stari ljudje imajo to glasbo v sebi ... Nekoč se je strašno dosti pelo, v goricah, na trgatvi, pri »kožuhanju«, ob zimskih večerih (česanje perja, luščenje koščic) ... Nekoč so se ljudje več družili, vse se je delalo peš. Mislim, da so se ljudje nekoč imeli rajši. Pa recite, kar hočete ... Vsak dan smo bili skupaj na delu in se nismo kregali, pa si tudi moral delati, saj te nihče ni vprašal. Ljudje so bili bolj povezani, rajši so se imeli, kljub temu, da smo cele dneve okopavali, pa sušili, pa delali ... Bilo je več sloge. Zdaj pa je tempo takšen, da gre eden bolj čemerem iz službe do-

mov kot drugi. Vsi stroji samo brnijo, nihče pa nič ne utegne ... Ljudje so nekoč eden drugemu bolj pomagali. Danes smo pri tebi, jutri smo se zmenili, pa bomo šli tja, pa bomo tam napravili, pa v trgatve tudi tako, pa koruzo tudi tako ... Eden sam ni mogel napraviti in smo si med seboj pomagali ... Nekoč smo pač kožuhalo do polnoči, danes je vse hitro končano ... Do treh smo plesali, včasih še dlje. Dandanes je vse preveč fino, se mi zdi ... Nekoč smo bili čisto preprosti in če se je kdo kislo držal, pa si ga vprašal, kaj se te kislo držiš, kaj bi rad ... Danes pa ga skoraj ne upaš pozdraviti dober dan, ga vprašati, kaj se tak kislo drži ... Lepo je bilo. Sproti smo si odpuščali, če je kdo komu kaj zameril. Danes tega ni več. Danes se vse to kopiči, potem se pa nakopiči sovraštvo. Glede odnosov je bilo nekoč lepše. Več je bilo vere, več smo hodili k maši, danes pa ni več časa za nič ... Sej to razumem. Vsak dan zgodaj vstaneš, greš v službo, zvečer prideš domov, v nedeljo pa bi si le rad spočil ...

In kaj gospa Alojzija počne danes?

Alojzija Majcenovič: Eno njivo še imamo koruze, pa malo buč, krompirja ... in tako se jaz lepo igram s tem. Še vedno rada delam. Delo mi ni bilo nikdar težko in hudo. Nikdar. Jaz tako rečem, ljudje so se navadili jamrati, namesto delati, to so takšni ljudje. Vedno so »betežni«, sami veste ... Mene tudi kaj boli, pa dobro, ne moreš nič, leta so tu ...

Še mogoče vaš najljubši spomin ...

Alojzija Majcenovič: Spomniš se vseh lepih trenutkov. Tudi če smo eni bili bolj siromaki in nisi mogel karkoli imeti, ne vem kam hoditi, je pa bilo lepo ... Največ pa je tako, kot si sam ustvariš, narediš.

Še kakšna misel za naše bralce?

Alojzija Majcenovič: Poštenost. Odkritost. Delavnost. Samo sovraštva ne. Če je človek delaven in pošten, te vsepovsod imajo radi. Nikjer te ne bodo hudo gledali. Če pa si lenuh in bi samo druge izkoriščal, takrat ne boš dolgo nikjer ... In sproti odpuščajte eden drugemu. Več ljubezni nudite drug drugemu. Zavedajte se tudi tega, da če ti nikomur ne zaupaš, tudi tebi ne bodo zaupali. Tega je danes premalo ...

Franci Škrjanec, Društvo starih vozil Središče ob Dravi

Po skoraj pol stoletja spet parada traktorjev v Središču ob Dravi

Lepa tradicija, ki je zamrla v 70-ih letih, ko so se v sklopu občinskega praznika defilirali traktorji, se je spet obudila. Zahvalo gre pripisati Klubu traktoristov Steyr iz Središča ob Dravi ter njihovemu predsedniku Jožetu Šefu, saj jim je uspelo odlično organizirati pravo lepoto parado ter predstaviti skoraj sto starodobnih traktorjev. Dogodka se je udeležilo 6 klubov, ki predvsem ohranjajo starodobne traktorje. Posebno za malo starejše občane, številne goste ter župane je bilo zelo zanimivo pogledati staro tehniko, ki je v tistem času bila prava revolucija moči, saj so takratne kravje ali konjske vprege zamenjali samohodni stroji - traktorji z 10 pa vse do 20 KM. Najstarejše vozilo na paradi je bilo izdelano tik po drugi svetovni vojni, Hanomag z 12 konj-

skimi močmi, letnik 46. Da bi lažje dojel neverjeten napredek tehnologije, je organizator poskrbel z desetimi najnovejšimi modeli, ki so kot pošasti vzbujali pozornost in razkazovali svojo moč. Zanimivost, ki jo je potrebno poudariti, je neverjetno veliko število mladih (starostna doba od 16 let naprej), ki so se aktivno vključili v delovanje Kluba Steyr. Zaslužno in upravičeno so ponosno razkazovali svoja vozila ter se zapeljali v povorki, dolgi dober kilometer.

Sama prireditelj je bila dobro obiskana, s tem pa odlična promocija starodobništva.

Zahvaljujem se organizatorju za osebno vabilo, ki sem se mu z veseljem odzval v pričakovanju naslednje parade traktorjev.

Jožef Šef, predsednik Kluba traktoristov Steyr Središče ob Dravi

Praznovanje 61. občinskega praznika v Klubu traktoristov Steyr Središče ob Dravi

Člani Kluba traktoristov Steyr Središče ob Dravi smo sprejeli odločitev, da bomo za popestritev praznovanja 61. občinskega praznika pripravili parado starodobne in sodobne kmetijske mehanizacije. Podobna prireditve se je v Središču dogajala pred mnogimi desetletji, zato smo člani kluba z veseljem začeli s pripravami. Zaradi čim večjega števila nastopajočih na paradi smo k sodelovanju povabili sosednje klube starodobnikov, kot so Vitezi Pesničarji iz Dornave, Oldtimer klub Dravsko polje iz Cirkovc, Steyr s Koga, Starodobniki iz Markovcev, pridružili pa

so se nam tudi prijatelji iz Sv. Urbana (Hrvaška). Tako se nas je na koncu zbralo skupaj 51 traktoristov. Na vožnjo smo krenili od gasilskega doma v Obrežu do Trga talcev v Središču, nato pa do Sokolane, kjer smo naredili predstavitev traktorjev. Zbrano občinstvo, med katerim so bili tudi gostje iz Občine Mislinja, je nagovoril župan g. Jurij Borko. Nato smo se vrnili proti Kulturnemu domu Obrež, kjer smo za vse udeležence na paradi priredili skromno pogostitev. Vsem, ki so kakor koli pomagali pri prireditvi, ki je po ocenah mnogih dobro uspela, se iskreno zahvaljujemo.

Franci Škrjanec, predsednik Slovenske veteranske avto-moto zveze Slovenije (SVAMZ)

9. srečanje Združenja zgodovinarjev avtomobilizma Srbije

V Beogradu je bilo 25. aprila deveto srečanje Združenja zgodovinarjev avtomobilizma Srbije, ki sva se ga udeležila generalni sekretar SVAMZ-a Petja Grom in predsednik Franci Škrjanec. Eminentna lokacija dogajanja pred samim muzejem nekdanje skupne države na Dedinjah in sončno vreme sta poskrbela za odlično kuliso enkratnemu dogodku, organiziranem na visoki ravni.

Namen je bil predvsem poudariti zgodovino avtomobilizma, zato je bilo število starodobnikov omejeno na sto vozil do letnika 1975. Seveda so bila vozila izbrana na osnovi vabil organizatorja. Na tej lokaciji bi jih sicer lahko razstavili tudi trikrat več.

Slovenijo je zastopal motocikel Gilera, model VTGSE, letnik 1938, ki je last Petje Groma. Med najstarejšimi vozili je bil kamion Packard, model E, letnik 1918 (nosilnost 4 t), seveda v voznem stanju, ki je last Saše Hadžića iz Beograda. Predavanja, ki so se odvijala v dvorani muzeja Jugoslavije, so bila strokovno vezana na zgodovino avtomobilizma z različnih področij.

Aleksandar Zajc je predstavil začetke avtobusnega prometa v Beogradu, ki segajo v leto 1912, ko je gospod Višnjic organiziral prvi mestni prevoz s štirimi avtobusi znamke Laurin and Klement. Tako je direkcija tramvajev in javne razsvetljave pred začetkom 2. svetovne vojne razpolagala že s 87 avtobusi ter pokrivala 12 linij. Aleksandar Vidojković nam je opisal ustanovitev kraljevskega avtomobilskega kluba sekcije Niš, ki je bila ustanovljena leta 1922. Predavanje na temo Bulgarrenault nam je predstavil g. Ivan Kolev iz Bolgarije, ki je tudi pisec knjige o proizvodnji bolgarskih avtobusov. V svojem izčrpnem predavanju zelo srčno opisuje večletna po-

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

gajanja, ki so 20. avgusta 1966 končno obrodila sadove, saj je bila uspešno podpisana pogodba med bolgarskim podjetjem Bulet in francoskim Renaultom za montažo avtomobilov v Bolgariji. Do maja leta 1971 je bilo izdelanih 6.720 avtomobilov modelov Renault 8 in 10 ter 60 avtomobilov Bulgaralpina (Renaultalpina). Po imenoma Hebrus je bil izdelan tudi originalen prototip. Med predavatelji je sledil Vladimir Veselinović in tema »Proizvodna statistika Crvene zastave in 60 let fičota«, vse od leta 1955, ko se je zvrstilo prvih 25 avtomobilov modela 600, naslednje leto celo 33 avtomobilov, ter vse do konca proizvodnje „fiča“, ki je tako postal nekakšen nacionalni avtomobil, udeležen tudi na dirkah, igral v filmih in leta 1969 zaslovel, ko se je v ta mini »avtomobilček« uspelo nabasati 26 srednješolcev.

Nebojša Đorđević je opisal, kako lahko avtomobil vpliva na spremembo življenja športnice gospe Vere Kostić, ki je kot odlična atletinja in gimnastičarka utrpela težko poškodbo hrbtenice, nato pa na predlog prijateljev presedlala v avtošport in osvojila 6. mesto na prvem YU Rallyju.

Promocijo knjige »Avtomobili in Josip Broz Tito« je predstavil sam pisec Miroslav Milutinović.

Avtor v knjigi opisuje do sedaj skoraj neznano obdobje in del biografije nekdanjega predsednika Jugoslavije. Sama knjiga s slabimi 400 strani zajema vsa vozila, ki jih je Josip Broz osebno koristil, in tudi vozila specialnega voznega avtoparka garde. Knjiga je bogata s fotografijami, z raznimi dokumenti in informacijami, ki so do sedaj bili popolnoma neznani. Tudi sama vsebina je koristna kot izvor podatkov zgodovine avtomobilizma. Sam avtor nam je predstavil tudi znan Brozov Mercedes 600 Pulman landole ter besede, izreče-

ne na velesojmu v Beogradu leta 1964. Ko je Josip Broz opazil novo Mercedesovo limuzino 600, je komentiral: „O, to je čitava industrija. Ovdje šofer mora dobro da zna svoj posao!“ Kasneje je v svojem voznem parku Broz imel celo sedem takih reprezentativnih avtomobilov. Ker smo že pri voznikih, moram dodati, da je na častnem mestu opisan Titov osebni voznik Ivan Kužnik, naše gore list, ki je celih 35 let vozil predsednika bivše države.

Pozno popoldne je sledila nekakšna okrogla miza s predavatelji, na kateri smo v spontanem vzdušju nadaljevali debato o zgodovini avtomobilizma. Dobesedno z odprtimi usti sem poslušal, koliko nam neznanih podatkov, dokumentacij ter arhivov se še nahaja v Beogradu.

Zelo težko sem razumel, da tam še zmeraj vse strukture, ne glede na pripadnost, maksimalno sodelujejo, očitno dojemajo zgodovino popolnoma drugače. Zakaj ni tako tudi pri nas?

Jana Čavničar

Franci Škrjanec novi predsednik SVAMZ

V marcu je v Ljubljani (Hotel Mons by Sheraton) potekala redna letna skupščina Slovenske veteranske avto-moto zveze (SVAMZ), na kateri so izvedli tudi volitve za predsednika zveze. Popolno zaupanje delegatov za to odgovorno funkcijo je prejel naš občan in predsednik Društva starih vozil Središče ob Dravi Franci Škrjanec, ki je tako prevzel krmilo zveze, ki danes združuje več kot 70 klubov, tisoče članov imetnikov več kot deset tisoč certificiranih starodobnih vozil.

Slovenska veteranska avto-moto zveza je tudi član mednarodne organizacije FIVA (*Fédération Internationale des Véhicules Anciens*), ICOM (*International Council of Museums*) in TICCIH (*The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage*). Program dela predsednika Francija Škrjanca je ambiciozno zastavljen na

zelo širokem področju, predvsem na zakonodaji, strokovnem izobraževanju, delu z mladimi, konservatorstvu. Poudarek je tudi na „pozabljeni“ slovenski avto-moto industriji in njeni bogati zgodovini (Tomos, Litostroj, IMV, Karoserist, Pohorc, Tam, Štore ...), novoizvoljeni predsednik pa si želi še tesnejše sodelovanje z mednarodnimi organizacijami ...

Franci Škrjanec je po skupščini kot novoizvoljeni predsednik že pozdravil udeležence Prvega slovenskega foruma o zgodovinskih in starodobnih vozilih, ki ga je obiskal tudi g. Tidde Bresters, predsednik Komisije za zakonodajo mednarodne organizacije FIVA. Franciju želimo veliko uspehov pri opravljanju njegove nove funkcije ter izpolnitvi njegovega programa, o čemer pa ne dvomimo, saj je z organizacijo dveh zaporednih uspešnih dirk starodobnih motociklov

v Središču ob Dravi ter več napornimi odpravami starodobnih vozil pod nazivom »Moskva Tour« tudi pri nas precej populariziral avtomobilistično in motociklistično starodobništvo.

Franci Škrjanec (SVAMZ) in Tidde Bresters (FIVA) na prvem slovenskem forumu o starodobnih vozilih

Franci Škrjanec, predsednik Društva starih vozil Središče ob Dravi

Letos že 6. Moskva tour: Ukrajina, Moldavija in Romunija po divjih stranpoteh

Zdi se, da sem nekako že v sami pripravi prve tovrstne odprave starodobnikov v Moskvo izbral napačno ime. Takrat so bila razmišljanja popolnoma drugačna. In takrat je tudi zastavljeni cilj Moskva bil zelo daleč, skoraj nedosegljiv. Zahvaljujoč vsem ekipam prve odprave, smo leta 2010 uspeli premagati določene ovire ter postavili nove meje, predvsem pa dokazali, da so starodobna vozila enako sposobna za potovanja v daljne dežele kot druga prevozna sredstva.

Tokratni „MOSKVA TOUR“ (ki bi se mirne duše lahko imenoval drugače, mogoče RUSSIA CHALLENGE), se tudi letos odpravlja na potovanje, ki je dejansko priprava (gasilci bi jo imenovali suha vaja) za naslednje leto. Letos bomo s terenci poskušali med drugim prevoziti Ukrajino, Moldavijo ter Romunijo, seveda po nenaseljenih področjih, predvsem po Karpatih in še aktivnih vulkanih v Romuniji.

Letošnja pot: Madžarska, Ukrajina (Mukačevo, Ivano-Frankivsk, Chernivts), Moldavija (Balti, Kišinau), Romunija (Suceava, Bistrita, čez Karpate po severu skozi kanjon Bicaz, nato na aktivne vulkane smer Buzău, pa smer Constanta, po Fagarski transverzali, eni najlepših in najzahtevnejših planinskih cest na svetu, kakor so jo proglasili pri oddaji Top Gear), nato pa preko Srbije in Hrvaške nazaj domov.

Spomin na štart prve odprave Moskva Tour izpred Sokolane leta 2010

Predvidoma bomo na pot odrinili v začetku meseca avgusta s Trga talcev, kamor nas lahko pridete pospremit že 6. leto zapored.

Letošnja odprava bo tako nekakšen test in priprava za vozila in posadke, kajti načrt za leto 2016 je osvojiti najbolj severno kopensko točko Rusije na Arktiki ter se pripeljati na obalo Barentsovega morja.

Konjeniško društvo Središče ob Dravi

Uspelo nam je!

Dejavnosti Konjeniškega Društva Središče ob Dravi so se v letu 2015 začele s pustom. S svojo novo pridobitvijo, to je star mrliški voz, smo se uspešno predstavili z aktualno temo, pomešano z ohranitvijo kulturne dediščine. Predstavili smo se kot podjetje POSLEDNJI GALOP d.o.o., ki uspešno sodeluje z urgentno službo – ko ta odpove, nastopimo mi. Sodelovali smo na pustni soboti v Središču ob Dravi, kjer smo osvojili tretje mesto, in na pustni torek v Ormožu, kjer smo bili četrti. Moramo priznati, da smo z ocenjevanjem, kakršno je bilo v Ormožu, bili s tem mestom razočarani.

V mesecu marcu smo izvedli zbor članov društva, na katerem smo sprejeli program dela za letošnje leto. Aktivnosti smo nadaljevali z organiziranjem Jurjevega blagoslova konj. Gospod župnik je v idiličnem parku Trikota na Grabah blagoslovil okrog 20 konj.

Ker smo se v lanskem letu uspešno udeležili več konjeniških iger v Sloveniji in tudi na Hrvaškem, je v nas zorela želja, da tako prireditev izpeljemo tudi mi. Na zboru članov smo sprejeli odločitev, da bo prireditev v mesecu maju. Na prvo težavo smo naleteli z iskanjem primernega prostora. Po kar nekaj ogledanih lokacijah smo vedno naleteli na kakšno oviro, zaradi katere je nismo mogli uporabiti. Pa je padel predlog: travnik na

Grabah. Predlog je bil sprejet in začelo se je delo. Kar nekaj popoldnevo in pridnih rok članov je bilo potrebno, da se prostor pripravi za prireditev. Začelo se je s podiranjem sušic, ki nam jih je podaril Križniški red oz. gospod Janko Štampar. Akcijo smo podirali v Vinskem Vrhu na Boževem ranču. Sedaj smo lahko začeli delati ograjo za priveze konjev. Marsikdo je začuden gledal, kaj počnemo ... Mi pa smo se pripravljali na prvo

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

srečanje konjenikov in kočijažev, ki se je odvilo desetega maja 2015. Ker je takšna prireditev velik zalogaj za društvo, smo se za pomoč obrnili na Občino Središče ob Dravi, na posamezna društva v naši občini, podjetja in posameznike. Nihče nam ni odrekel pomoči, za kar smo jim iskreno hvaležni.

Sredi priprav smo se 1. maja udeležili srečanja konjenikov v Mali Subotici na Hrvaškem. Tja smo se odpravili s 4 kočijami. S Hrvaške smo se vrnili v rahlem dežju in z obljubami, da se 10. maja vidimo na Grabah.

Prvi teden v maju smo aktivno delali na oglaševanju prireditve. Bili smo prisotni vsepovsod – na radiu, v časopisih in na plakatih. Vedeli smo, da je vse delo brez pomena, če ni obiskovalcev, zato smo prireditev popestrili z rastavo malih živali in s tombolo. Za glavni dobitek tombole smo se odločili, da naj bo primeren prireditvi – to je bila poni kobilica Moni, ki je bila že nekaj časa na ogled na Grabah. Dodali smo še kozlička in vietnamskega prašička.

V soboto so potekale še zadnje priprave prizorišča in priprave proge za spretnostno vožnjo s kočijami. Načrt postavitve proge je pripravil g. Sandi Ozmec, ki je mojster na tem področju. Postavili smo šotor, mize, klopi in »jurčka« in si naročili lepo vreme. Vreme se je v soboto popoldan malo poigralo z našimi živci, saj se je kar pošteno oblačilo pa tudi ulilo, a na koncu nam je dobro služilo. Člani društva smo se začeli zbirati že zjutraj in se pripravljali na 11. uro, ko naj bi se pričeli zbirati udeleženci srečanja. Povabili smo dosti društev iz bližnje in daljne okolice in tudi s Hrvaške so prišli. Res smo bili veseli, da so se na naše povabilo odzvali skoraj vsi. Fantastično je bilo videti nekaj minut pred enajsto uro vse te konjenike, ki so se zgrinjali proti prizorišču. Naši redarji so jim pomagali pri parkiranju in usmeritvi na travnik. Vključno s konjeniki so prišli tudi prvi obiskovalci. Najbolj ponosni smo postali, ko sta se na prizorišče pripeljali dve kočiji – štirivpregi. Vedeli smo, koliko truda so vložili, da so lahko prišli k nam in nam pričarali to gracioznost konj. Videli smo lahko vprego štirih lipincev in štirih frizijcev.

Približno do 13. ure se je zbralo 20 kočij in precej konjenikov, ki so prihajali s Hrvaške. Skupaj smo našli 53 konj. Po pozdravnem nagovoru župana in predsednika društva so se udeleženci predstavili v častnem krogu. Bilo je veličastno in kdor je to zamudil, mu je lahko resnično žal.

Zelo veseli smo bili, ko smo videli, da se je vila prava kolona vozil z obiskovalci. Tudi za te smo poskrbeli z ustreznim parkiriščem. Prizorišče je bilo naenkrat polno konj, kočij in ogromno ljudi. Poleg domačinov so prihajali ljudje iz oddaljenih krajev in tako smo vedeli, da je našo oglaševanje prireditve bilo uspešno. Srečale so se različne generacije – od najmlajših pa do starejših, vse pa je družila velika naklonjenost do konj in konjeniškega športa. Brez pretiravanja lahko rečemo, da se je zbralo okrog 1000 ljudi.

Vsi ti so lahko videli, kako poteka tekmovanje v spretnostni vožnji s kočijami. Prvi sta se na progi pomerili štirivpregi, za njima dvovprege in na koncu enovprege. Vožnjo med ovirami so spremljali sodniki, ki so merili čas in dajali kazenske točke. Med čakanjem na razglasitev rezultatov smo se lahko okrepčali z jedačo, pijačo in s sladoledom ter preizkusili srečo v tomboli. Kar

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

veliko števil je bilo potrebno izveči iz bobna, preden so naše živali dobile nov dom. Za vsako lahko trdimo, da je šla v dobre roke in lepo skrbijo zanj. Po tomboli je sledila razglasitev rezultatov tekmovanja, in sicer: v vožnji štirivpreg je Zvonko Križaj – Zoki iz Kurentove konjenice s svojimi lipincami premagal Jerneja Kelca (KK Borl) z vprego frizijcev.

V tekmovanju dvovpreg je zmagal naš matador Mirko Šumak s sovoznikom Francem Zemljičem ter s konjema Romeom in Shakiro, premagal je dvovprego Petra Kovšeta in sovoznika Zvonka Križaja – Zokija s Ptuja in dvovprego pod vajetmi Stjepana Blažeka s sovoznikom Davidom Kosom iz društva Međimurski konjari. Mirko Šumak je bil prav tako zmagovalac v tekmovanju enovpreg. Sledil mu je Božo Borko pred Antonom Kekcem iz Male vasi pri Ptuju. Vsi so prejeli medalje in praktično nagrado. Čestitke Mirku in vsem ostalim tekmovalcem.

Po tekmovalnem delu je sledilo druženje in občudovanje konj in kočij. Najpogumnejše konjenike je naš Božo povabil na kopanje v Dravo. Mnogi so mu sledili, saj takšne priložnosti še niso imeli. Najbolj pogumna pa sta bila bratec in sestra Kelc, ki sta, stara šele 8 in 9 let, sama jahala v Dravo.

Nekateri obiskovalci so izkoristili priložnost in si privoščili panoramsko vožnjo s kočijo. Za nekatere je bilo prvič, za nekatere pa le obujanje spomina na pretekle čase.

Ker se je nedelja nagibala k večeru, so se konjeniki počasi odpravljali proti domu. Bili so zadovoljni in obljubili so, da še pridejo. Tudi obiskovalci so se počasi odpravili proti domu – vsak s svojim vtisom o preživeti nedelji.

Tudi člani društva smo si oddahnili in si iskreno čestitali – USPELO NAM JE! Uspelo nam je izpeljati prireditve, kakršne pri nas še ni bilo. Uspelo nam je s skupnimi močmi, čeprav so bili vmes tudi napeti trenutki. Upamo, da je to opravičljivo glede na to, koliko truda in živcev je bilo vloženi v ta projekt. Vse to nam je bilo poplačano z velikim obiskom in s pohvalami iz vseh strani.

Prejeli smo tudi povabilo, da na kasaških dirkah v Ljutomeru, ki letos slavijo 140 let, popestrimo program. To smo storili 24. junija s šestimi kočijami. Ena od teh je bila na naše povabilo tudi štirivprega Jerneja Kelca, ki je tekmovala na hipodromu z dvema bivšima kasačema, ki ju je vodil Božo Borko s sovoznikom Mihom Sokom. In ne boste verjeli, kljub 400 m dolgi dani prednosti štirivpregi sta jo naša kasača Defender in Coffe prehitela z ogromno hitrostjo.

Na koncu bi se radi zahvalili vsem, ki so nam olajšali organizacijo prireditve. To so bili:

Občina Središče Ob Dravi, Komunalno podjetje Ormož d. o. o., Avtoprevoznitvo Novak Jožef s.p., Turistično društvo Središče ob Dravi, PGD Središče ob Dravi, Avtocenter Ormož d.o.o., Društvo malih pasemskih živali Ormož, TSO Ormož, Trgovina AGRAR Ormož, CPP Ptuj, Jakl Sebastjan s.p., Slaščičarna Pri Rupertu, Gostišče Ozmec Majda s.p., Križniški red (za njih Janko Štampar), Aleksander Ozmec, Radio Prlek, Radio Tednik Ptuj. Vsem krajanom Grab iskrena hvala za potrpežljivost in razumevanje, hvala pa tudi vsem aktivnim članom Konjeniškega društva Središče ob Dravi. Posameznik ne zmore, skupaj pa NAM JE USPELO!!!!

Ana Munda

Godba na pihala Središče ob Dravi

Brez počitka

Če se v petek zvečer sprehodite mimo dvorane »Orlana«, boste vedno slišali glasbo.

Godbeniki se vsak petek zbirajo in igrajo. Igrajo za lastno veselje, počasi pa tudi že izbirajo skladbe za letošnji koncert in pa seveda za nastope, ki jih nikoli ne zmanjka.

Po občini

Tako so v soboto, 4. aprila, zaigrali na Strasu – na Vuzmenki, ki jo prireja Rekreativsko društvo Stras. Že več let zapored igrajo tudi v velikonočni procesiji pri cerkvi na Grabah in tako pripomorejo k še bolj prazničnemu vzdušju.

V okviru praznovanja 61. občinskega praznika, so 11. aprila nastopili na osrednji proslavi ob občinskem prazniku. Tam so bili tudi pohvaljeni za osvojeno 1. mesto v turnirju v odbojki, ki ga v sklopu dogajanj ob občinskem prazniku prireja Društvo za telesno vzgojo Partizan.

Tik pred prvim majem, 27. aprila, pa so dogajanje popestrili tudi pri srediških gasilcih na dvigovanju prvomajskega drevesa.

»Brez vas ni budnice«

Sledila je tradicionalna prvomajska budnica. S prebujanjem občanov so tako pričeli že ob 5.30. Začeli so v Šalovcih, pot pa nadaljevali po Obrežu, Grabah, Središču in Godenincih. Svojo pot so zaključili v Središču, natančneje na Tratah, kjer sta Občina Središče ob Dravi ter Nogometni klub Središče ob Dravi organizirala prvomajsko srečanje.

Godbeniki pravijo, da jim budnica mine vsako leto hitreje. Zahvaljujejo se vsem, ki jih kakorkoli spremljajo na njihovi poti. »Če ne bi bilo vas, ne bi bilo budnice, zato smo veseli, da nam že dolga leta pomagata ohranjati to tradicijo,« je povedal predsednik društva Renato Horvat.

Regijsko srečanje godb na pihala

Med najpomembnejše nastope pa spada gostovanje v Spodnji Polskavi 25. maja. Javni sklad za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Slovenska Bistrica, je kot zaključno prireditev v okviru Tedna ljubiteljske kulture, ki je potekal v času od 15. do 24. maja, priredila že 38. Regijsko srečanje godb na pihala. Udeležilo se ga je 7 godb, in sicer Pihalni orkester glasbene šole Slovenska Bistrica, Godba na pihala KUD Janko Živko Poljčane, KD godba na pihala Slovenske Konjice, Frajhajmska godba na pihala KUD Šmartno na Pohorju, Godba na pihala Središče ob Dravi in domačini – KUD gasilske godbe na pihala Spodnja Polskava.

Vsaka godba je prikoralala na prizorišče, kjer so odigrali tri skupne koračnice. Prva je bila Evropa marš, druga Pozdravljena, Slovenija, tretja pa je bila koračnica Na Rogli. Vsako izmed njih je dirigiral drug dirigent. Med njimi je bil tudi središki dirigent Rado Munda. V uradnem delu se je posamezna godba s tremi skladbami predstavila občinstvu in strokovnemu vodji. Letos je to bil Ivan Medved, akademski glasbenik, dirigent in prevodnik Godbe na pihala Laško ter prav tako prevodnik Zveze slovenskih godb. Središka godba se je srečanja v Spodnji Polskavi udeležila že tretje leto. Predstavili so se s skladbami Ponosni nase, Star Wars in s skladbo A Klezmer Karnival.

Po koncu uradnega dela srečanja je Medved povabil dirigente na posvet. Pohvalil je vse godbe, pri središki pa posebej izpostavil lepo dinamično igranje.

Za zabavo je po koncu uradnega dela poskrbela domača godba. Priredili so tekmovanje v najpočasnejši vožnji s kolesom. In kdo je zmagal? Seveda »Srjanci« in za nagrado s seboj odpeljali »kišto piva«.

Godbeniki menijo, da so si zaslužili počitnice, vendar se vedno radi odzovejo povabilom, zato jih kar mirno povabite, če si zaželite dobre glasbe.

Silva Marčec

Spoznavamo svet in ljudi

Učiteljica vpraša Janezka: »No, Janezek, zakaj smo na svetu?« Janezek odgovori: »Na svetu smo zato, da spoznavamo svet in ljudi.« »Bravo, Janezek, sedi, pet!«

Folklorniki obreške folklorne skupine se zelo trudimo, da spoznavamo svet in ljudi. Petindvajsetega aprila smo spoznavali najožjo okolico našega bivanja. V Središču ob Dravi smo plesali na reviji odraslih folklornih skupin. Na skoraj domačem terenu se seveda spoznavamo tudi med seboj. Odplesali pa smo tako, kot da se med seboj ne bi poznali. Strokovni spremljevalec revije, Mirko Ramovš, nam je nagnal strah v kosti. Dosegli smo sicer regijsko raven in s tem srebrno priznanje, ampak takšnih strokovno spremljanih nastopov se nikoli ne veselimo. Rajši imamo sproščena gostovanja pri folklornih prijateljih.

Osmega maja smo bili na enem od takšnih zelo zaželenih nastopov. Donja Voča na Hrvaškem je kraj, kjer smo zelo sproščeno nastopali in se po nastopu zelo sproščeno zabavali ob dobri muziki. Spoznali smo kraj (svet) in spoznavali smo ljudi. Najbolj pa se medsebojno spoznamo, če se nas petindvajset pelje s tridesetsedežnim avtobusom. Tisti, ki ste se imeli priložnost peljati z majhnim avtobusom, vam bo najbolj jasno. Peljali smo se v Ponikvo pri Žalcu. Bilo je v nedeljo popoldne. Nedelja je po navadi dan za počitek. Mi pa smo nedeljo izkoristili za spoznavanje sveta in ljudi okrog Žalca. Povabili so nas na praznovanje petnajstletnice obstoja njihove folklorne skupine. Bilo je samo eno popoldne, pa vendar veliko spoznanega sveta in ljudi. Folklorniki to naredimo vsak mesec vsaj enkrat. Delovni teden zato začnemo z lepimi mislimi. In če imaš lepe misli, lažje delaš, si bolj učinkovit, si zadovoljen ...

Danci pravijo, da je sreča proces in ne stalnica. Nekaj, za kar se aktivno trudiš vsak dan. Oni veliko časa porabijo za hobije. Folklorja je hobi ...

Donja Voča

Donja Voča

Donja Voča

Lea Samec, Mimica Vesenjak

Šmarnice v Obrežu

Kot že vrsto let smo se tudi letos zopet zbirali v Marijinem mesecu maju pri šmarnicah. Prihajali so otroci in starejši, tudi iz sosednjih vasi, tako se nas je vsak dan zbralo lepo število.

Prostor sta nam odstopila Marinka in Roman Lašič, za kar smo iskreno hvaležni. Molili smo in prepevali Mariji v čast in v priprošnjo za blagoslov kraja. Marija, naša nebeška mama, ostani naša priprošnjica in vodnica, saj zaupamo v tvoje varstvo. Šmarnice smo zaključili z veselim druženjem.

KOTIČEK DRUŠTVA UPOKOJENCEV

Zdenka B. Slavič, predsednica Društva upokojencev Središče ob Dravi

Srečanje upokojencev

Srečanje Medobčinske zveze društev upokojencev je za nami. Tokrat smo bili gostitelji mi, Društvo upokojencev Središče ob Dravi. Priprav je bilo mnogo, tako za Zvezo kot za nas. A uspelo nam je.

Prostor za postavitev velikega šotora nam je brez vsakega plačila odstopila središka Oljarna in mešalnica. Tudi voda in elektrika, ki smo ju rabili, sta bili zajeti v isti »ceni«, kar je v današnjem materialističnem svetu že kar redkost. V imenu upokojencev – pristrčna hvala! Pri postavljanju šotora so pomagali obreški gasilci, občinski delavci in kljub letom zelo močni in spretni člani našega društva. Še posebej pohvalno je, da nekateri ob takšnih dogodkih kar sami pridejo vprašati, če potrebujemo kakšno pomoč. Takšnih smo najbolj veseli. Pod vodstvom mladega inštruktorja iz Ormoža je bil šotor postavljen brez težav. Sodelovalo je petnajst ljudi in delali so približno štiri ure. Potem še postavljanje miz in klopi, brisanje le-teh, kar smo prevzele upokojenke, in glavno delo je bilo opravljeno. Ostalo pa je še mnogo manjših organizacijskih dolžnosti.

V soboto je pripeljal avtobus že okoli devetih. Do desetih smo se zbrali vsi – nekaj čez 600 upokojencev iz občin Ormož, Sveti Tomaž in domačini. S svojo prisotnostjo so nas počastili tudi župani treh občin, g. Alojz Sok, g. Mirko Cvetko in g. Jurij Borko. Pokrajinsko zvezo društev upokojencev Ptuj je zastopal g. Andrej Pučko, ki je bil obenem tudi predstavnik DESUS-a.

Iz našega upokojenskega hotela Delfin iz Izole se je potrudila priti tudi vodja prodaje, ga. Daša Ždrnja Gregorčič. Vsi naštetih ter predsednik Medobčinske zveze DU Ormož, g. Stanko Pigner, ter zgoraj navedena predsednica DU Središče ob Dravi smo zbrane upokojece pozdravili in dodali nekaj svojih misli ob tem srečanju. Prireditev je bila popestrjena s kulturnim programom: slovensko himno je na začetku zelo lepo zapel edini moški pevec središkega upokojenskega pevskega zbora, g. Stanko Pšak, celoten zbor pa je pozneje zapel še tri pesmi pod vodstvom zborovodkinje ge. Stanke Pšak. Škoda je le, da neka-

teri upokojenci (pa tudi drugi ob raznih priložnostih) ne znajo ceniti truda nastopajočih in s svojim govorjenjem podcenjujejo njihovo delo in motijo tudi tiste, ki bi dogajanju na odru radi sledili. Z dvema zanimivima pesmima na visoki umetniški ravni nas je znova razveselila skupina mladenk JUA. Za konec programa pa še folklorna skupina s Koga – vedno zanimivi, domiselni in občudovanja vredni Kogovčani, med katerimi nekateri že kar v letih, tudi nekoliko obilni, a še vedno mladostni in poskočni. Celotno prireditev je zelo suvereno in domiselno vodil naš domačin, g. Otmar Medik.

Kot vsako leto so bila tudi letos podeljena priznanja zaslužnim članom društev. Iskrene čestitke in zahvala za dolgoletno delo v našem društvu poverjeniku in uspešnemu kegljaču, g. Ivanu Veldinu. Članice in člani rokodelskega krožka smo na dveh stojnicah pripravili manjšo razstavo svojih izdelkov ter sadik boreča, šetraj in okrasne deteljice. Bilo je kar nekaj zanimanja.

Podelitev priznanja Ivanu Veldinu. *Nadaljevanje na naslednji strani*

Nadaljevanje s prejšnje strani

Srečanje upokojencev v Središču ob Dravi

Tekoče okrepčilo je nudila ga. Alenka. Obilno kosilo so skuhali v gostišču Gastro, stregli pa so nam središki in okoliški mladinci. Čeprav je bilo v začetku nekaj nezaupanja v te mlade ljudi, so

Nastop Pevskega zbora Društva upokojencev Središče ob Dravi.

se izkazali kot zelo pridni, delovni in vzdržljivi. Hvala tudi vam, mladim, za pomoč in sodelovanje. Ob koncu pa še posebna zahvala občinski upravi z g. županom na čelu za pomoč pri organizaciji srečanja.

Zdenka B. Slavič, predsednica Društva upokojencev Središče ob Dravi

Pomladna potepanja

V spomladanskem času smo pripravili kar tri ekskurzije oz. izlete.

Ob koncu meseca, na cvetno nedeljo, smo bili v Veržeju in pri Svetem Juriju. V Domu rokodelcev Veržej smo si ogledali razstavo izdelkov, povezanih s cvetno nedeljo in veliko nočjo. Pri Društvu podeželskih žena Sveti Jurij smo občudovali krasne izdelke izpod pridnih rok tamkajšnjih domačink. Že enkrat prej so nas prijazno sprejeli in tudi sedaj so bili domačini zelo gostoljubni.

Od člana našega društva je prišla pobuda, da bi si ogledali Lendavo in tamkajšnje kleti. To je bolj »moško področje« in zato je tudi bila večina udeležencev moških. S predsednikom tamkajšnjega društva sadjarjev in vinogradnikov smo si ogledali lendavske vinorodne griče in uživali v lepem razgledu po Panonski nižini. Bili smo tudi v kulturnem domu, ki je s svojo arhitekturo res nekaj posebnega. Končali smo v njihovem vinogradniškem domu, kjer smo bili najprej deležni pouka o kulturnem uživanju vina, potem je sledil bograč in pokušina nekaj vrst vin domačega vinogradnika. Končali smo v nam že znani gostilni v Črenšovcih.

Že tradicionalno pa pripravimo spomladi tudi nekoliko daljši izlet, tokrat v Zgornjo Savinjsko dolino. Sprehodili smo se po Mozirskem gaju, žal v tem času že brez tulipanov. Vendar je park ob Savinji lep in zanimiv tudi brez njih. V Gornjem Gradu smo bili v največji katedrali na Slovenskem in obenem prvem sedežu škofije pri nas. V zelo akustični cerkvi smo tudi zapeli. V starem stražnem stolpu smo si ogledali zelo bogato etnološko zbirko starega orodja, posode, knjig in izumov domiselnega domačina. Potem pa po ovinkasti cesti na vrh Črnivca, visokega 902 metra. Kosilo: golaž ali vampi, kar nam je šlo zelo v slast.

Po serpentinah zopet navzdol in pripeljali smo se do Kamniške Bistrice in Kamnika. Ogled mesta z našim vodičem – cerkev, hiša, kjer je bil rojen vojskovodja Rudolf Maister, ki ima zasluge za to, da je velik del našega ozemlja slovenski. Poskusili smo tudi kamniški sladoled in ugotovili, da je zelo dober.

Med potjo do doma smo imeli še en postanek in pojedli smo, kar nam je dopoldne ostalo. Pečena svinjska rebra in piščančji kosi nam vedno teknejo! Še nekaj smeha ob šalah in že smo bili doma. Še ob svetlem!

Pridružite se nam na naslednjem izletu in bo tudi vam lepo!

Naši izletniki pred gostiščem Črnivec na 902 m nadmorske višine.

Zdenka B. Slavič, predsednica Društva upokojencev Središče ob Dravi

Praktični recepti

Špinačni polpeti in ostale zelenjavne dobrote

Čeprav nisem več vegetarijanka, imam zelo rada zelenjavne jedi. Ne preobtežijo želodca in so prav primerne za poletne dni, ko je na naših vrtovih mnogo zelenjave. Večina ljudi misli, da je zelenjava lahko le kot priloga k mesu, vendar se da pripraviti iz nje tudi mnoge glavne jedi.

Špinača ali pa blitva, ki ne pobegne tako kmalu v cvet, je primerna tudi za polpete.

Napravimo jih tako, da špinačo blanširamo (blitvi odstranimo močna stebila, ki jih lahko skuhamo v slani vodi in jih uporabimo ob kakšnih zrezkih, zabeljene z rahlo prepraženimi drobtinami), odcedimo in z nožem sesekljamo. Na tako pripravljeno in dobro odcejeno špinačo dodamo ovsene kosmiče, ki smo jih že prej namočili v malo vode. Odlijemo vodo, če je je že preveč. Dodamo jajce ali dve, naribamo malo sira, solimo in popramo.

Če vam je poper všeč, za vezavo še malo moke (če je bolj mehko, še dodamo drobtine), naredimo polpete in jih počasi cvremo. K polpetom se prileže pire krompir in poletna solata.

Če ste navajeni, da brez juhe ni kosila, sedaj tudi ne bo problema, ko bo na vrtu dozorel grah in se bo odebelilo korenje ali pa nas bo razveselila kakšna krasna koleraba ter »karfijola«, na koncu še malo peteršilja in drobnjaka ...

Pa še to: te poletne juhe še vedno delam tako, kot me je učila mama – s prežganjem. Seveda pazim, da ne »prežgem«. Mislim, da mi tisto malo moke na maščobi prav nič ne škodi. Nekaj časa je namreč bila huda gonja proti štirim »belim smrtim«: moki, masti, sladkorju in soli. Vse v zmernih količinah in potem ni težav!

Uživajte v poletju in zdravi zelenjavni hrani.

Zdenka B. Slavič, predsednica Društva upokojencev Središče ob Dravi

Program dela društva v mesecih junij–september 2015

DATUM, URA	AKTIVNOST	KRAJ
17. junij ob 10. uri	ODPRTI VRT	Šalovci, pri Jožeku Trstenjaku
20. junij ob 17. uri	IZDELOVANJE ŠOPKOV IZ DOMAČEGA CVETJA	Knjižnica OŠ Središče ob Dravi
V juliju	KOPANJE V ČAKOVCU	Čakovec
V avgustu	POLETNA VESELICA	Sokolana
5.–12. september	LETOVANJE V POREČU	Hrvaška
30. september	OBISK FESTIVALA ZA 3. ŽIVLJENJSKO OBDOBJE	Ljubljana

Utrip v vrtcu in šoli

Helena Habjanič, Vrtec Navihanček pri OŠ Središče ob Dravi, skupina Pedenjped

Skupina Pedenjped spoznava naš kraj ...

V okviru projekta Pomahajmo po Sloveniji smo spoznavali svoj kraj. Sprehajali smo se po naših krajih, si ogledali muzej NOB, se udeležili komemoracije pri spomeniku, spoznavali stare ljudske plese, značilne za naš kraj, si ogledali in risali pomembnejše zgradbe v kraju. Obiskali smo tudi občinsko stavbo, kjer smo si ogledali sliko grba naše občine in se pozanimali o njegovem pomenu. Patrik si je zapomnil, da so na grbu zvezde, voda – reka Drava, drevesa. Pove, da se je grof s kočijo peljal

mimo našega kraja in da se mu je zlomilo kolo. Zamenjali so mu ga. Zato so na grbu narisana kolesa.

Ker je imela naša občina rojstni dan, smo narisali grbe in jih nesli na razstavo, pove Staša. Žana pove, da smo grb risali s temperami in da je grb rumene, modre, rjave, sive in zelene barve.

Razstavo smo si z otroki ogledali v prostorih občinske stavbe in na njihovih obrazih je bil narisana nasmeh ter ponos ob ogledu svojih malih umetnin.

Helena Habjanič

Mesec kulture v vrtcu

Mesec april je bil v Vrtcu Navihanček v znamenju kulture. Najprej so nam otroci iz skupine Mehurčki pod mentorstvom vzgojiteljev Katje in Marka pripravili glasbeno pravljico Živali pri babici Zimi. Otroci so si naredili telesne lutke in se vživeli v različne like pravljice.

V nadaljevanju meseca smo gostili Igorja Plohla – človeka z neverjetno motivacijsko močjo. Igorja je namreč na pragu življenja doletela nesreča, saj je padel z lestve, si poškodoval hrbtenico in postal paraplegik. Diagnoze zdravnikov so bile zelo slabe in niso obetale večjih pozitivnih napredkov. Igor je poiskal lastno motivacijo in z vztrajnostjo ter voljo uspel. Svoje življenje si je organiziral tako, da invalidski voziček bistveno ne vpliva na njegovo kakovost življenja. Voziček mu ne predstavlja več ovire, ampak samo pripomoček. V času po poškodbi je uspel pridobiti naziv magister znanosti, zaposlil se je kot profesor v bolnišnični šoli, živi samostojno v svojem prilagojenem stanovanju, vozi avto, igra košarko, kolesari in še mnogo več.

Otrokom v vrtcu je predstavil slikanico **Lev Rogi**, ki opisuje njegovo življenje. Srečanje s človekom, ki ima sam izkušnjo invalidskega vozička, je bilo za otroke zelo dobrodošlo. Spoznali so njegovo gibanje po prostoru, preko medija pa jim je bil prikazan še vstop v avto in sama vožnja.

Igor ali Lev Rogi je v otrocih pustil poseben pečat, kar je bilo vidno tudi po velikem zanimanju za listanje in izposajo njegove knjige.

V mesecu kulture smo si ogledali še dve gledališki predstavi: **Pogumni jelen** v izvedbi Družinskega gledališča Kolenc in **Kje je sreča** v izvedbi Monike Plohl in Aleksandre Bolčevič. Obe kakovostni predstavi sta otroke sprostile, nasmejale in jim polepšali vsakdan.

Letošnji svetovni dan knjige smo proslavili s knjigami v znamenju medvedov in medvedkov.

Helena Habjanič, Nina Ivančič

Vrtec v naravi

V začetku maja smo se otroci in vzgojiteljice skupine Pedenjped podali na Pohorje v Andrejev dom Pajk.

V torek, 5. maja, smo se zbrali na igrišču pred šolo, se poslovili od staršev in se z avtobusom podali novim dogodivščinam naproti.

Po prihodu v Andrejev dom Pajk smo se namestili v sobe in odšli na kosilo. Za prvi dan smo izbrali tudi krajši pohod po Pohorski planinski poti.

Načrtovana je bila zabava v pižamah, vendar so nas otroci že ob pol osmih prosili, da bi raje šli v sobe. Bili so zelo vznemirjeni zaradi skupnega spanja. Mirno smo zaspali.

V sredo, 6. maja, smo odšli na pohod s planinskim vodnikom Frančkom, ki nas

je vodil po skrivnostni deželi škratov. Otroci so na poti iskali stopinje škratov in škrate same, spoznavali različna drevesa, posebnosti v gozdu, pokusili liste bukve in spoznali, kako priti do zdravila mravelj.

Škratom smo v gozdu izdelovali hiške, za kar smo bili tudi bogato nagrajeni. Prisluhnilni smo zgodbi škrata iz »fajfe« ter si ogledali diapozitive o Pohorju. Otroci so bili glede škratov neverjetno prepričljivi – kar tekmovali so, kdo jih več vidi v gozdu in kakšne barve so kje. Po poti pa so bili motivirani tako, da ni nobeden potarnal, da dolgo hodimo – zadnjih nekaj metrov so celo pretekli, tako da so imeli še veliko energije. Na 3. najvišjem vrhu Pohorja smo doživeli pravi planinski krst.

Po kosilu in zasluženem počitku smo imeli tekmovanje v kvizu »Moja Slovenija«. Narisali smo Pohorje, škratjo deželo, se igrali družabne igre, telovadili z žogami in se igrali na igralih pred domom.

V četrtek smo zgodaj vstali in začeli pripravljati prtljago za odhod proti domu. Avtobus nas je odpeljal v Maribor, kjer smo osvojili še Kalvarijo ter si na vrhu ogledali Pohorje še z druge strani.

Na poti proti domu smo si privoščili še pico in se s polnimi trebuščki vrnili v varen objem staršev, ki so svoje otroke že nestrpnost pričakovali na igrišču pri šoli.

Tako smo med pohorskimi škrati preživeli tri dni letovanja, ki se ga bomo še dolgo spominjali.

Zlati skok Pedenjpeda

Letošnje mini olimpijade v Ormožu so se udeležili najstarejši otroci iz vrtcev Ormož, Velika Nedelja, Sveti Tomaž, Ivanjkovci, Miklavž, Podgorci in Središče ob Dravi.

Šestnajst »Pedenjpedov« iz Središča se je najprej predstavilo na mimohodu, čemur so sledili met žogice, skok v daljino z mesta, tek na 50 metrov, skakanje s hopi žogami, vodenje žoge z nogo okrog stožcev in štafetni tek.

Središčani smo se iz Ormoža vrnili polni vtisov s športnega tekmovanja, hkrati pa tudi z zlato medaljo: s 149 cm je David Plohl najdlje skočil v daljino z mesta. David je bil medalje zelo vesel, želi pa si, da bi dobil še veliko medalj – vsaj toliko, kot jih je dobila njegova mama.

Medvedki v vrtcu

Ob praznovanju 70. rojstnega dne revije Ciciban smo se otroci celotnega vrtca pridružili prazničnemu natečaju Medvedki in medvedi. Ves mesec maj so v vrtcu potekale različne dejavnosti z medvedki. Otroci iz skupine Pedenjped so pripravili čajanko, na kateri so si vsi otroci vrtca (ob grizljanju medvedjih piškotov in

srkanju čaja) ogledali razstavo risb z naslovom Medvedji dom, razstavo slik Moj medo in knjižno razstavo o medvedih, mali »Pedenjpedi« pa so pripravili tudi lutkovno-glasbeno igrico Moj medo.

Utrinki iz skupine Pedenjped

Žana Kuharič in David Plohl sta sodelovala na Likovni koloniji v Ljutomeru.

V projektu Pomahajmo po Sloveniji smo spoznavali Slovenijo.

Jasna Munda, ravnateljica

40-letnica zgradbe vrtca

V petek, 5. junija, je bila v Sokolani prireditev ob 40-letnici zgradbe vrtca z naslovom VSE NAJBOLJŠE, VRTEC NAVIHANČEK. V programu, ki so si ga ogledali številni obiskovalci, so se predstavili otroci vseh petih skupin vrtca, mini otroški pevski zbor, otroška plesna skupina, gledališka skupina staršev, pevski zbor vzgojiteljev in učiteljev ter središka godba na pihala.

Zbrane so nagovorili: predstojnica Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, Območne enote Maribor, mag. Vera Bevc, vodja oddelka za predšolsko vzgojo pri Zavodu Republike Slovenije za šolstvo, Fanika Fras Berro, župan Jurij Borko in ravnateljica Jasna Munda.

Po prireditvi je bila v šolski telovadnici pogostitev za vse zbrane, ki so jo pripravili delavci šole in vrtca.

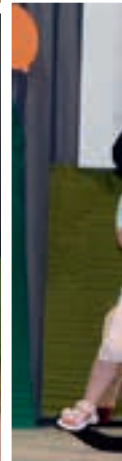

Iz nagovora ravnateljice:

Leta 1975, na dan pred takratnim praznikom, dnevom republike, »so v Središču ob Dravi odprli nov vrtec za 80 otrok. Zgradba je montažna, tipa Marles, stoji pa na dvorišču dosedanjega vrtca. Celotna investicija skupaj z opremo velja 310 starih milijonov, bremeni pa v celoti občinsko skupnost otroškega varstva. Pred otvoritvijo vrtca je bila v kinodvorani skrbno pripravljena slovesnost, s katero so Središčani, predvsem pa malčki iz vrtca, pozdravili svoj novi dom igre in dela.« To je bila pomembna novica, napisana v Tedniku.

Štirideset let je od tega, ko smo dobili v Središču novo zgradbo vrtca, ki še danes služi svojemu namenu. Ne smemo pa pozabiti omeniti, da je bil vrtec v Središču ustanovljen že mnogo prej. V pisnih virih zasledimo, da segajo začetki delovanja v čas kmalu po 2. svetovni vojni, v leto 1947. Takrat je deloval v prostorih bivše hranilnice in kasneje v prostorih stare pošte. Sprva je vrtec spadal pod Krajevno skupnost Središče. Od 1. 1. 1971 do 1988 je deloval v sklopu OŠ Središče. Leta 1988 pa je prešel središki vrtec pod okrilje VVZ Ormož. Z ustanovitvijo nove občine Središče ob Dravi, leta 2006, pa je naš vrtec spet organizacijsko povezan s tukajšnjo osnovno šolo.

Danes je zgradba vrtca delno prenovljena, za kar gre zahvala občini, okolica vrtca pa lepo urejena. Kljub temu pa prostori vrtca ne zadoščajo sodobnim zahtevam časa in normativom, zato ena skupina otrok že nekaj let zapovrstjo gostuje v prostoru

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

rih šole. Upamo in želimo, da pa bomo lahko v bližnji prihodnosti praznovali odprtje morda prizidka k vrtcu ali pa celo nove zgradbe.

Bolj kot praznovanje obletnice zgradbe vrtca, je gotovo pomembnejše praznovanje življenja in dela v njenih prostorih. Zidovi brez vsebine niso nič. In to vsebino vrtcu dajejo že dolgo vrsto let številne generacije vključenih otrok. Vsebino pa mu bogatijo tudi zaposleni, prejšnji in sedanji. Skupaj so ustvarjali zgodbo, ki jo vestno nadaljujemo še danes.

Kot je zapisal novinar pred štiridesetimi leti, je bil vrtec dom igre in dela, danes pa dodajamo, da je to tudi dom zdravja in toplote, radovednosti, sodelovanja, znanja, ustvarjanja in veselja.

V vrtcu izpolnjujemo svoje poslanstvo, ki temelji na vzgoji. In ko pomislim na vzgojo, pomislim na Ezopovo basen o soncu in vetru. Sonce in veter sta stavila med seboj, kateremu bo uspelo prisiliti popotnika, da bo slekel plašč. Najprej je poizkusil veter, prepričan v svojo zmago. Pihal je sprva rahlo, nato vse močneje. Popotnik pa ni slekel plašča, temveč se je vanj še tesneje zavijal. Nato je prišlo na vrsto sonce. Začelo je prijetno greti. Popotniku je postalo toplo in slekel je plašč. Sonce je zmagoslavno zavpilo: »Glej, tako se dela. Pred silo se bodo ljudje umaknili sami vase. Toplo jih grej in dosegli bodo tisto, kar želiš«. ... Tudi pri vzgoji je tako. Uporabljati je potrebno toploto ... toploto ljubezni. Z njo je mogoče doseči vse.

Vrtcu Navihanček kličemo še na mnoga leta.

Povabilo

V okviru praznovanj 40-letnice zgradbe vrtca bomo novembra pripravili razstavo o zgodovini središkega vrtca v občinski avli in izdali zbornik. Vabimo vas, da nam pri tem pomagate s fotografijami, ki jih mogoče hranite, ali pa z zapisi svojih spominov. Vaših prispevkov, ki jih boste poslali ali prinesli v OŠ Središče ob Dravi, bomo zelo veseli

Helena Habjanič, Vrtec Navihanček, skupina Pedenjped (otroci, stari 5–6 let)

Izjave otrok o počitnicah

- „Šli bomo na morje, imam novo vodno masko. Mama mi je kupila tudi novo žogo, kupila bo tudi veliki bazen. K Dravi se bomo hodili kopat. V počitnicah bom hranil zajčke, dal jim bom tudi vodo za piti, da ne bodo žejni.“ Patrik

- „Poleti se bom šla kopat na bazen, tudi risala bom. V počitnicah ne bom hodila na gimnastiko.“ Elena

- „V toplice bomo hodili. V počitnicah se bom zbudila in šla z babico in dedkom »opravljat«. Z dedkom bova teličkom dala mleko. Sama bom dala koruzo in vodo kokošim.“ Staša

- „Poleti bomo šli v toplice. Ne vem, če bomo šli na morje. Z Nilsom se igrava, da sva na morju. Z mojo psičko Brino se bomo šli kopat k reki Dravi. V počitnicah se bomo pripravljali na šolo. Kupili bomo torbo in ostalo.“ Lili

- „V vrtec bom samo še nekaj dni, potem gremo na morje. Ko pridemo domov, bomo s podstrešja prinesli bazen. Bazen bomo postavili in se kopali. Sestrica, ati, mamica in jaz se bomo pripravili na moj 1. razred.“ Jan

- „Šli bomo na morje, nato bomo kupili novo šolsko torbo in peresnico. Želim si, da bi bila na njej narisana Miki Miška. Poleti ne bom hodila v vrtec. S sestrico Zaro se bova igrali.“ Gaja

- „V vrtec ne bom hodila, doma me bosta čuvala babica in dedek. Šli bomo na morje. Kupili bomo novo torbo in peresnico s konjičkom. Komaj čakam, da bom hodila v šolo in delala naloge.“ Žana

- „Mi bomo šli v Novo Gorico. Tam bomo napihnilo bazen. Kopala se bom z Nejo in Lukasom. Šli bomo tudi v Izolo. Mogoče se bomo preselili v novo hišo. Tam bom imela igralo s toboganom, hiško in dvema gugalnicama. V sredini bo kuhinja. V svoji sobi bom imela omaro, posteljo, sliko konjička, steklene poličke, nočno omarico in lučke.“ Sara

- „Kopal se bom na morju in v toplicah. Mogoče bom šel tudi k prijatelju Tjažu, ker ima bazen.“ Emanuel

- „Ne vem, kaj bom delal poleti, mama mi še ni nič povedala. Poleti si želim računati.“ Rene

- „Želim si kupiti eno igračko. Mogoče bom šla k babici. Vozila se bom s kolesom. K teti se bom šla kopat. Tudi sončila se bom.“ Zita

- „Z mamo bomo šli mogoče na bazen in na morje. Z atijem bomo šli na morje tja, kjer je slana voda. S kolesom se bom vozil in na travi se bom igral.“ Luka

- „Enkrat sem že bil na morju. Rad bi zopet šel. Na morju mi je bilo najbolj všeč to, da sem našel školjko.“ Alex

- „Jaz bi šel v toplice – tja, kjer so tobogani. Rad imam tobogane in nič me ni strah.“ Svit

- „S traktorjem se bom vozil. Ata bo kosil travo, sušili jo bomo. V toplicah bi se vozil po okroglem toboganu. Doma bom pomagal krmiti živali.“ David

- „V počitnicah bom doma. Z Domnom bova šla k babici na počitnice. Hranila bom »gudeke«.“ Maja

Katja Pintarič

Zaključni izlet na Vače

Z otroki iz vrtca ter njihovimi starši in stariji starši smo se z avtobusom odpravili na izlet v Družinsko gledališče Kolenc na Vačah. Kljub grdemu vremenu smo se imeli imenitno.

Palček Kihec nam je povedal nekaj zanimivosti o pridelavi lanu ter nas popeljal do vaške situle. Otroci so spoznali in otipali nekaj za njih nevsakdanjih živali; to so bile krastača, kača, veliki polž, puščavski skakač in ščurek. Hranili smo koze, ob spremljavi kitare peli najrazličnejše pesmi ter tekmovali v pastirskih igrah.

Člani Družinskega gledališča Kolenc so nas zelo lepo sprejeli ter pogostili še s pastirsko malico, toplim napitkom in pečenimi jabolki.

Polni novih spoznanj in lepih vtisov zaradi prijetnih dogodivščin smo se vrnili nazaj proti Središču.

Breda Munda in Lidija Palčič

Nastop v tujini

Člani folklorne skupine OŠ Središče ob Dravi smo se v nedeljo, 17. maja 2015, udeležili prireditve **DJEČJI SUSRETI 2015** v Veliki Mlaki na Hrvaškem.

To je bilo že 10. mednarodno srečanje otroških folklornih skupin. Letos se je srečanja udeležilo 10 skupin. Slovenijo je zraven še dveh skupin zastopala torej tudi naša folklorna skupina.

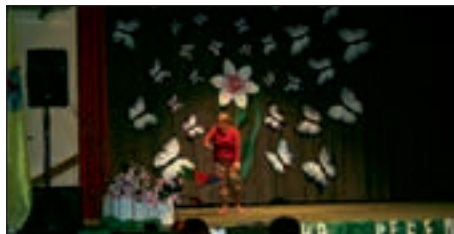
Otroci Hrvaške in Slovenije so skozi ljudske običaje, petje in ples prikazali ljudsko izročilo, ki ga je vredno ohranjati in negovati naprej.

Domačini so nas zelo toplo sprejeli, ves čas so bili v vseh pogledih zares dobri gostitelji. Organizacijo prireditve lahko zelo pohvalimo. Domov smo odšli polni lepih vtisov in upamo, da se bomo tja lahko še vrnili.

Sonja Kosi

Marčna pesem

Čeprav smo že v poletnih mesecih, ne smemo pozabiti na prelepo pomlad s cvetočimi zvončki, ki so nas pozdravljali od vsepovsod. Tudi učenci OŠ Središče ob Dravi vsako leto pozdravijo pomlad na tradicionalni prireditvi: Pozdrav pomladi. Letos je bila ta prireditev še posebna zato, ker je bila namenjena tudi otrokom z Downovim sindromom. Dobrodelna prireditev: Marčna pesem je bila 20. 3. 2015, en dan pred svetovnim dnevom

Downovega sindroma. Pripravili smo jo skupaj z društvom Downov sindrom Slovenije, ki nosi podnaslov: Društvo za kakovostno življenje ljudi z Downovim sindromom. Z obeležitvi tega dne smo želeli opozoriti na pravice in potrebe oseb z Downovim sindromom. Ena izmed temeljnih potreb in pravic je sprejetost in vključenost v širšo družbo. Zato si moramo prizadevati vsi in v našem okolju je Laura tista, ki nas pri tem

Katja Volgemut

Pomladno druženje

V mesecu marcu so otroci iz skupine Pedenjped, ki je nastanjena v šoli, pripravili zanimiv dopoldan za otroke iz skupin v vrtcu. Zaigrali so nam dve predstavi, s katerima so nam popestrili že tako lep dan. Najprej so nam zaigrali predstavo Mojca Pokrajculja, potem pa še predstavo Sovica Oka. Obe predstavi sta bili polni doživetij, zanimivih prigod in ostali otroci so jih z zanimanjem opazovali. Za najstarejše otroke je bila to zanimiva izkušnja, saj so se lahko predstavili mlajšim otrokom in na nek način tudi pokazali, kaj že zmorejo.

Po predstavah so se otroci skupaj družili še na igrišču šole ob skupnih športnih igrah.

povezuje, Laura in njeni starši so člani društva Downov sindrom Slovenije in društvenega centra obravnav na Ptuj, kateremu smo namenili del izbranih prostovoljnih prispevkov.

Prireditev smo pripravili učitelji in učenci OŠ Stanka Vraza, ki se je predstavila s folklorno skupino. Kot gosta sta nastopila Laura Roškar s plesno točko in Alen Šošter, ki je na diatonično harmoniko zaigral venček narodnih. Učenci naše šole so se predstavili v različnih dejavnostih. Folklor je zaplesala pomladno rajanje, lutkarji so zaigrali zanimivo lutkovno igrice: Zaljubljeni zmaj, otroški pevski zbor je zpel nekaj pomladnih pesmic, učenci plesnega krožka iz plesne šole Moreno pa so zaplesali v poskočnih ritmih. Program so popestrili učenci z deklamacijami ter skeči. Ker so na prireditvi nastopali vsi učenci razredne stopnje je

bil del izbranih sredstev namenjen tudi šolskemu skladu.

Vsem obiskovalcem te prireditve se iskreno zahvaljujemo za izbrane prostovoljne prispevke. Upamo, da smo s to prireditvijo vsaj malo pripomogli k sprejetosti in vključenosti otrok z Downovim sindromom.

Vojka Havlas, izvajalka projekta Dvig SKK

Besedna brigada spomladi

Med spomladanskimi dejavnostmi projekta Dvig socialnega in kulturnega kapitala velja omeniti dve večji in odmevnejši prireditvi.

Prvomajske počitnice smo na OŠ Središče ob Dravi začeli z **nočjo branja S knjigo spat**. V petek, 24. aprila, so se učenci na šoli zbrali ob 18. uri. Najprej so ustvarjali domišljajske klobuke, nato pa so se prelevili v slovenske pravljичne junake – Murije in Mace, Pehte, miške iz Pekarne Mišmaš, Kekce, Mojce Pokrajculje in slepe Mojce. Sledil je pravljичni nočni pohod po srediških ulicah, zaključili pa smo ga pri šolskih Knjigobežnicah. Po izboru in razglasitvi najboljših likov, ki so prejeli knjižne nagrade, so se učenci zabubili v spalne vreče in se pred spanjem družili s knjigo ob žepni lučki.

V petek, 22. maja 2015, pa smo na šoli organizirali **zaključek Bralne značke** za naše mlade bralce. Za nagrado si je 90 učenec prislužilo dan brez pouka, zanje pa smo organizirali različne dejavnosti. Učenci od 1. do 5. razreda so si najprej ogledali animirani film Škatlarji, tisti od 6. razreda naprej pa so se preizkusili v literarni delavnici. Osrednji dogodek dneva je bila **čajanka**. Na njej se nam je pridružil slovenski književnik **Feri Lainšček** – med pogovorom ob skodelici čaja nam je predstavil svoje življenje in nekaj knjig, šolski knjižnici pa je podaril slikanico o kužku Goldiju. Po čajanki so se učencem predstavile še mlade igralke – četrtošolki Larisa Maček in Anja Raušl ter šestošolki Špela Majcen Sok in Lina Horvat – s predstavo Trije prašički malo drugače, za katero so scenarij priredile same.

Zaključna prireditev projekta Dvig socialnega in kulturnega kapitala »Poti od mene k tebi«

V petek, 12. junija 2015, so otroci in učenci štirih zavodov, vključenih v projekt za dvig socialnega in kulturnega kapitala, združili moči in se predstavili na ormoškem grajskem dvorišču. Na prizorišču dogodka so izvajalci projekta na ogled pripravili razstavo Poštar'c – pisem in ostalih izdelkov (risbic, posnetkov, daril ...), ki so si jih otroci in učenci med sabo izmenjevali vsak mesec. Enourni prireditev z imenom Poti od mene pa so sestavljale raznolike točke: otroci dveh najstarejših skupin VIZ Ormož so zapeli dve pesmi in prikazali gibalne igre, učenci OŠ Sveti Tomaž so odigrali lutkovno predstavo Zajček išče mamičo, njihova tretješolka pa je zapela pesem Sreča na vrhovi, zaplesala in zapela sta tudi folklorna skupina in pevski zbor OŠ Stanka Vraza Ormož, s plesom in skečem pa so se predstavili učenci OŠ Središče ob Dravi. Prireditev so suvereno povezovali kar otroci in učenci sami ter gledalcem tako predstavili poti, ki so jih spletli v tem letu.

Anita Kosi

Prireditve MIKS

V četrtek, 28. 5. 2015, so se ob 16. uri otroci središkega vrtca udeležili športne prireditve MIKS, ki je potekala na Kogu pred tamkajšnjim vrtcem. Sodelovali so štirje vrtci: Vrtec Miklavž, Vrtec Ivanjkovci, Vrtec Kog in letos prvič tudi naš vrtec iz Središča ob Dravi. Vsak vrtec je nosil majice svoje barve z napisom MIKS.

V nagovoru so nas lepo pozdravili ter predstavili program prireditve. Letošnja rdeča nit prireditve je bila ŽOGA z geslom ŽOGA NAS DRUŽI. Po nagovoru je sledilo slavnostno nošenje in obešanje zastave otrok iz domačega vrtca.

Zatem se je vsak vrtec predstavil z glasbeno točko: Vrtec Miklavž s pesmijo *Pot okrog sveta*, Vrtec Ivanjkovci s pesmijo *Metulj*, Vrtec Kog s pesmijo *Dinozaver* in naš vrtec Navihanček s pesmijo *Mi se imamo radi*.

Po predstavitvah so se otroci iz različnih vrtcev s starši razdelili po osmih postajah, na katerih so vzgojiteljice izvajale igre z žogami. Prehajali so od postaje do postaje, tako da so se vsi preizkusili v vseh igrah.

Postaje so bile:

1. postaja: podajanje žoge po krogu;
2. postaja: podajanje žoge preko vrvice;
3. postaja: metanje žog v zabojček;
4. postaja: zadevanje kegljev;
5. postaja: metanje žog v tri koše;
6. postaja: metanje žogic na padalu;
7. postaja: metanje žoge z rjuhami preko vrvi;
8. postaja: metanje žog v hišico, podajanje.

Na koncu so starši z otroki naredili tri velike kroge. V prvem so bili najmlajši otroci, v drugem krogu malce starejši otroci, v tretjem pa najstarejši otroci na prireditvi. Tako so si v vsakem krogu posebej podajali žogo.

Prireditve se je končala s snemanjem zastave z droga ter nošenjem, pri katerem so sodelovali otroci iz našega vrtca. Tako so napovedali, da bo naslednje leto srečanje gostil naš vrtec. Sledila je pogostitev nastopajočih.

Zala Jakl, 8. r.

Izlet v London

Bilo je še hladno petkovo jutro, ko smo se zelo zgodaj zjutraj učenci OŠ Središče ob Dravi zbrali pred šolskim igriščem. Tam so nas pričakali voznika avtomobilov in naši spremljevalki: učiteljica Valerija Horvat in ravnateljica Jasna Munda. V enem avtomobilu so se peljali fantje, v drugem pa dekleta. Napočil je čas, da odrinemo. Poslovlili smo se od staršev in se že vsi nestrpni odpravili na pot.

V avtomobilu je bilo zelo živahno. Pot do Ljubljane je minila zelo hitro. V Ljubljani nas je pričakal avtobus. Tam so bili tudi učenci iz drugih šol ter seveda naš vodič Robert Urekar. Skupaj smo se odpeljali do letališča, ki se je nahajalo v Trstu. Tam so nas seznanili s pravili letališča oz. vodič nam je povedal, kako se moramo obnašati na letalu. Šli smo tudi skozi varnostni pregled. Potem smo se vkrcali na letalo. Najboljši del leta je bil seveda vzlet.

Čez približno 2 uri smo prispeli v London. Vsi smo bili zelo navdušeni, še bolj pa smo bili navdušeni nad našim hotelom – dneve v Londonu smo namreč preživljali v hotelu Hilton Garden Inn. Hotel je bil res prečudovit! Ko smo prispeli v hotel, smo vsi odšli takoj spat, saj je bilo potovanje do Londona zelo naporno.

Zjutraj smo se morali zgodaj vstati, se urediti in odpraviti na zajtrk. Ko smo se najedli, smo se zbrali pred hotelom in se odpravili na ogled Londona. Najprej smo odšli do podzemne železnice. Tam smo dobili vozovnice, s katerimi smo se lahko prevažali skozi ves London. Najprej smo se ustavili v **City of London**, potem smo se z dvigalom povzpeli na razgledno ploščad in se sprehodili do **Katedrale sv. Pavla**. Tam smo ugo-

tavljali, zakaj ima katedrala tako veličastno kupolo. Nato smo se podali še na tako imenovan »zibajoči se« most **Millennium Bridge**. Vodič nas je vprašal, če vemo, kaj bi se zgodilo, če bi vsi mi (bilo nas je 50) naenkrat skočili na tem mostu. Odgovorili smo mu, da bi se most začel zibati. Poskusili smo in ugotovili, da se most sploh ni premaknil. Bilo je res zelo zanimivo. Potem smo se počasi začeli vračati proti hotelu.

Naslednji dan smo se odpravili v **Canary Wharf** – moderni del mesta, ki po svoji zunanji podobi spominja na Wall Street oz. Manhattan. Potem smo se odpravili do reke Temze. Še prej pa smo se ustavili ob majhni restavraciji, v kateri so nam postregli njihovo tradicionalno jed: **fish and chips** (riba in krompir). Ko

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

smo pojedli, smo se z ladjico peljali po reki Temzi. Videli smo Tower Bridge, Globe Theatre, London Eye ter se ustavili in izkrkali ob slavnem **Big Benu**. Nato smo se podali še v **Natural History Museum**, v katerem smo videli dinosavre, kite in simulator potresa. Iz tega muzeja smo se odpravili v muzej voščenih lutk **Madame Tussauds**. Tam smo se lahko »rokovali«, »objemali« in slikali s slavnimi osebami. Ko smo prišli iz muzeja, smo imeli prosto. Vsi smo bili že pošteno lačni, zato smo odšli na skupno večerjo po sistemu »jej in pij, kolikor hočeš«. Večerja je bila odlična. Zvečer smo se ustavili na vedno živahnem trgu **Piccadilly Circus** in se nato sprehodili skozi **Kitajsko četrt (China Town)** do filmskega trga **Leicester Square**. Tu smo imeli spet nekaj prostega časa. Imeli smo možnost opazovati plesalce, pevce, akrobate itd. Bilo je res zelo živahno in imeli smo se odlično. Bilo je že temno in odpravili smo se nazaj v hotel. Naslednje jutro smo hvala bogu lahko spali dlje časa kot po navadi. Ko smo pozajtrkovali, smo se odpravili na slaven **Trafalgarski trg**. Sprehodili smo se mimo konjeniške straže skozi **park St. James** in že smo bili pri **Buckinghamski palači**. Kraljice žal ni bilo doma. Ogledali smo si tudi **Greenwich**, kjer smo se po parku sprehodili do ničelnega poldnevnikarja. Potem smo imeli prosto za kosilo in nakup na **Oxford Streetu**. Zapeljali smo se tudi na ogled univerzitetnega mesta **Cambridge**. Žal je bilo vsega prehitro konec in že smo morali na letalo, ki je peljalo proti Trstu. Iz Trsta smo se z avtobusom peljali do Ljubljane, iz Ljubljane pa z avtomobilom v Središče ob Dravi. Na potovanju smo vsi zelo uživali in imeli smo se definitivno odlično. Bilo je res nepozabno.

Dragica Cvetko

Zborovski BUM 2015

V torek, 2. junija 2015, se je na stadionu Ljudski vrt v Mariboru odvijal t. i. Zborovski BUM.

K petju v množičnem pevskem zboru se je prijavilo 6798 otrok iz vse Slovenije. Med njimi je bil tudi Mladinski pevski zbor OŠ Središče ob Dravi pod vodstvom učiteljice Dragice Cvetko. Pripraviti smo morali deset zelo zahtevnih pesmi, da smo jih na stadionu ob spremljavi Orkestra Slovenske vojske lahko ubrano zapeli.

Občutki peti v tako množičnem pevskem zboru so bili enkratni. Posebej smo bili počaščeni, da nas je prišel pozdravit predsednik Republike Slovenije gospod Borut Pahor, pa tudi nekateri zelo uspešni športniki, med njimi seveda Tina Maze, ki smo je bili najbolj veseli, saj je z nami zapela Kekčevo pesem.

Veseli bomo, če bomo lahko še kdaj prepevali v tako velikem pevskem zboru.

Napovednik prispevkov iz šole

Za naslednjo številko Sredice napovedujemo naslednje prispevke iz šole: letošnji valetniki, zaključna prireditev šole, dosežki učencev, poletne počitniške delavnice ...

Andreja Šut

Mednarodni gostje na OŠ Središče ob Dravi

Marca smo na naši šoli gostili debatne mentorje iz Amerike, Finske, Anglije in Turčije. Vsak od njih je pripravil kratko predstavitev svoje dežele, delovanje šole, s katere prihaja, svoj debatni klub in nekaj zanimivosti o sebi. Priložnost doživeti in na kratko spoznati svetovno priznane mentorje so dobili vsi učenci in učitelji na šoli.

Aprila in maja pa je mednarodno sodelovanje šole zaznamovala izmenjava učiteljev nemščine med Slovenijo in Madžarsko. Učiteljci iz OŠ Središče ob Dravi in OŠ Križe sva en teden preživeli na osnovnih in srednjih šolah v Budimpešti. Na hospitacijah sva si ustvarjali sliko o napredni jezikovni politiki naše sosede. Sprejeli so naju na madžarskem ministrstvu in aktivno sva sodelovali na madžarskem zborovanju učiteljev nemščine. Maja pa so sledile hospitacije madžarskih kolegic v Sloveniji. Na naši šoli sta se učiteljci po zaslugi prijetnih, odgovornih in sproščenih učencev ter odličnih kosil zelo dobro počutili. Spoznali sta pouk nemščine, spletni dnevnik, delovanje šole, si ogledali vse učilnice in popoldneve preživeli v deževni Prlekiji.

Simona Sakelšek, Knjižnica Središče ob Dravi

Knjižnični utrinki

V mesecu aprilu so najmlajši knjižni molji prisluhnili pravljici slovenske avtorice Vesne Radovanovič Petelinček. Mladega petelinčka je namreč strašno bolelo grlo in ni zmožal več opravljati vsakodnevnega jutranjega opravila, ki ga je neizmerno veselilo – kikirikanja. Rešila ga je le pridnost, saj je, kljub zelo grenkemu okusu, vsak dan spil žajbljev čaj, ki mu ga je predpisal zdravnik. Tako je bil zopet zdrav ter vesel, ker se je njegov pojoči kikiriki slišal daleč naokoli in lahko ponovno budil zaspance. Otroci so povedali, da tudi v Vrtcu Navihanček vsako

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

jutro petelinček zapoje budnico in jih prebudi. Po pripovedovani pravljici je sledila ustvarjalna delavnica, kjer so si otroci izdelali petelinčke.

Čeprav je sonce vabilo v naravo in smo se stežka uprli sončnim žarkom, so majhni ljubitelji knjig zelo uživali na majski pravljici, ki je bila športno obarvana. Bili so navdušeni nad zanimivo slikanico Medvedek se uči voziti kolo. Po končani pravljici je sledila otroška aerobika. Ker so otroci še premajhni, da bi povezali korake v koreografijo, smo jo popestrili z vsebinskimi spodbudami iz pravljice. Zelo smo se razgibali in zabavali.

Knjižnica Franca Ksavra Meška se je letos prvič pridružila knjižnicam v Evropi in nekaterim v Sloveniji, ki na poseben način praznujejo svetovni dan knjige za otroke in rojstni dan svetovno priznanega pravljicarja Hansa Christiana Andersena. Projekt se imenuje **Noč z Andersenom** in se odvija vsako leto ob koncu tedna, ki je najbližji Andersenovemu rojstnemu dnevu – 2. aprilu. Andersen in njegove pravljice so v zgodovino otroške literature zapisane z zlatimi črkami. Naši »Andersenovci« so se najprej spoznali skozi igro. Nato smo si ogledali predstavo Cesarjeva nova oblačila v izvedbi gledališke skupine iz Središča ob Dravi. Pravljica na smešen način opiše samovšečnega cesarja, ki je za svoj izgled pripravil marsikaj storiti. Po predstavi je sledila Andersenova večerja. Ko smo si nabrali novih moči in energije, smo se ob zvokih čarobne glasbe in v soju sveč vrnili v 19. stoletje. Zakaj? Ker smo poskusili pisati z gosjimi peresi. Med pisanjem nas je obiskal večerni gost, sam Hans Christian Andersen. Slišal je, da se v Ormožu dogaja 1. Andersenova

noč in se tako spotoma ustavil, saj se je vračal s potovanja po Madžarski. Tako smo spoznali življenje in delo tega pomembnega danskega pravljicarja. Sledila je igra pantomime na temo Andersenovih del. Zraven pa so nam zadišale še kokice. Počutili smo se kot v kinu. Okrog 22. ure smo se povezali z drugimi knjižnicami preko Facebook strani in si dopisovali še z drugimi »Andersenovci«. Večer, poln veselja, smeha in iger se je zaključil prehitro, in sicer okrog 23. ure. Otroci so povedali, da že dolgo niso doživeli tako zanimivega, pestrega, poučnega, smeha polnega večera. Želijo si, da bi tudi prihodnje leto obeležili in proslavili Andersenovo noč. Letošnji »Andersenovci« so bili učenci osnovnih šol iz Ormoža, Središča ob Dravi, Svetega Tomaža, Velike Nedelje in Miklavža pri Ormožu. Vseh skupaj je bilo 20.

V ormoški knjižnici smo se drugo leto zapored pridružili praznovanju Noči knjige. To je mednarodni dogodek, ki podpira in slavi knjigo in branje kot temeljna gradnika zdrave družbe. Uvod s pričetkom ob 17. uri je bil pravljичno obarvan. Posvetili smo ga nedavno umrli Elizabeti Lah, ki je še lansko leto na Noči knjige predstavila svojo pravljico Gozdna vila. Ob 18.30 smo gostili udeleženke in udeleženca **Bralnih ulic**, ki se že več let srečujejo v Središču ob Dravi in se v fantaziji sprehajajo po cestah in ulicah vsega sveta. Letošnje srečanje je bilo posvečeno Erni Meško. Zgodbe, ki jih je Erna Meško tako z občutkom zapisala, so bile tudi z občutkom prebrane. Ob tej priložnosti je nekaj besed o spominih na otroštvo povedal njen sin Ciril Meško. V večernih urah smo pripravili literarni večer z Milanom Petkom Levokovim, pisateljem, ki je bil rojen leta 1960 na Ptuj, svoje otroštvo pa preživel v Veliki Nedelji ...

Sicer pa bo knjižnica Franca Ksavra Meška za vas tudi poleti imela na stežaj odprta vrata.

V središki knjižnici nas poleti lahko obiščete **vsako sredo od 14. do 18. ure.**

Vabljeni vsi ljubitelji bralnih avantur, saj smo za vas pripravili izbor novitet ter police napolnili z mamljivim poletnim branjem.

Poletni delovni čas:

od 1. 7. 2015 do 31. 8. 2015
ob sredah med **14. in 18. uro**

Helena Srnc, KUD Prasila

Literarni večer z Rajkom Topolovcem

22. maja smo v prostorih nekdanje »Akcije« gostili avtorja dela *Podaljšano partizanstvo* gospoda Rajka Topolovca, zgodovinarja, raziskovalca preteklosti in izumitelja, rojenega v Jastrebcih na Kogu. Že več kot petdeset let živi na Ptuju, nekaj časa je živel tudi v Kidričevem. Za pisanje ga je navdušil nekdanji profesor in ravnatelj nižje gimnazije v Ljutomeru Jan Baukart in tako je Topolovec spisal knjižni prvenec *Pot do kruha* (1998). Sledila so dela *Kraj prišlekov* (2002), *Vse je za povedati* (2009), *Ormoški Petriček* (2012) in *Podaljšano partizanstvo* (2014). V svojem pisanju nam, kot pravi pisatelj sam, odstira drugo, zamolčano plat naše polpretekle zgodovine.

V *Podaljšanem partizanstvu* opisuje srečanje s križarji leta 1947 in srečanje z edinim še živečim križarjem, ki se je preselil v Kanado, gospodom Stankom Šajnovičem. Naslov *Podaljšano partizanstvo* pa zato, ker je večina križarjev izvirala iz partizanskih vrst in so se v »zlato svobodi« upirali stalinizmu oz. socializaciji naših vasi po ruskem vzoru.

Na literarnem večeru se nam je kot sogovornik pridružil pisec spremne besede v pričujoči knjigi, prof. zgodovine in teolog Janez Janžekovič.

Helena Srnc, KUD Prasila

Koncert Adija Smolarja in Tadeja Vesenjaka

V nedeljo, 31. maja, smo v Sokolani priredili koncert kantavtorjev Adija Smolarja ter Tadeja Vesenjaka. Najprej nas je razveselil že vsem znan pevec, tekstopisec in kitarist Adi Smolar, nato je nastopil gost Marko Kočar, narečni pisec in pisec narodnozabavnih besedil, na koncu pa je za odlično vzdušje poskrbel še prleški kantavtor Tadej Vesenjak. Prleški bard, kot so ga poimenovali, nam je predstavil kar nekaj pesmi z novega albuma *Naša dejanja odmevajo v večnost*.

Kljub skromni udeležbi lahko koncert označim kot kvaliteten in prvovrsten dogodek.

Ansambel Žargon

Ansambel Žargon znova na festivalskih odrih

Vsem že dobro znan ansambel Žargon, ki ga sestavljajo Andrej, Dario, Maja, Matevž in Mitja, znova stopa na festivalske odre. V začetku maja so se udeležili predizbora za festival Vurberk 2015, ki je potekal v Podnanosu. Predstavili so se z dvema tekmovalnima skladbama. Besedilo prve skladbe z naslovom *Le veter ve za tvoje sanje* je prispeval Ivan Sivec, melodijo pa priznani godec Tine Lesjak. Avtorica besedila druge skladbe *Takrat si zaplesala* je Vera Šolinc, melodije pa Andrej Gabrovec, pevec ansambla Žargon. Strokovna komisija je v Podnanosu izbrala 14 finalistov, med njimi tudi ansambel Žargon, ki bodo nastopili 20. junija 2015 v finalnem delu na Vurberku. V mesecu maju so bili Žargonovci deležni še enega uspeha, in sicer na predizboru za Festival narodno-zabavne glasbe Ptuj 2015, ki je potekal na Gorenjski plaži v novem kulturnem, športnem in rekreacijskem centru Tržič. Predstavili so se z valčkom *Imela je upanje*, katerega besedilo je prispeval Igor Pirkovič, melodijo pa član ansambla Žargon Matevž Sodič. *Kdor jo rad ima* pa je naslov druge skladbe, katere besedilo je napisal Ivan Sivec, melodijo pa

je prispeval Marjan Turk. Ansambel Žargon se je uspešno uvrstil v finalni del, ki bo potekal na Ptuj 28. avgusta 2015. V prihodnjih mesecih čaka člane ansambla še ogromno nastopov na različnih prireditvah, v načrtu pa imajo tudi snemanje videospotov, zato vabljeni, da jih spremljate na njihovem Facebook profilu in spletni strani www.ansambelzargon.net.

Dominik Bombek, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS)

Krajinski park - sožitje narave in človeka

Krajinski park je oblika varovanja narave z najbolj izraženim prepletom človeka z naravo. Območje predlaganega krajinskega parka v Središču ob Dravi je poplavno območje, ki zahteva poseben način obdelovanja zemlje. Lastnikom zemljišč sama reka Drava narekuje, kakšna raba zemlje bo mogoča med strugo reke in rečno teraso. Intenzivno kmetovanje je na tem poplavnem delu oteženo, saj je na koncu vse odvisno od Drave, ki ob poplavah žanje pridelke.

S krajinskim parkom pa lahko ovira postane priložnost. Če ž narava omejuje gospodarjenje z območjem, je najbolj smiselno poiskati načine, kako bomo to, kar imamo, kar najboljše izkoristili. Območje predlaganega krajinskega parka se lahko pohvali z izjemno ohranjeno naravo še posebej z edinim bivaljščem hrčka v Sloveniji, s sonaravnim načinom kmetovanja, ki daje zdravo hrano, z reko Dravo, ki omogoča mirno doživljanje narave ... Turisti danes večinoma iščejo posebnosti, iščejo mirno in zdravo okolje, zdrave produkte, vse to pa to območje

že ima, manjka le še ustanovitev krajinskega parka, katerega naloga bo privabiti številne ljubitelje narave in ljudi, ki si želijo kakovostnih produktov in doživetja parka. Krajinski park bo brez dvoma pripomogel k večji prepoznavnosti občine in bo postal temelj novih podjetniških priložnosti ter dopolnilnih dejavnosti, hkrati pa je krajinski park tudi možnost za pridobivanje sredstev različnih finančnih mehanizmov.

Krajinski park na območju Središča ob Dravi pa bo zgodba o uspehu le v primeru, da lokalni prebivalci predlagano zavarovano območje ocenjujejo kot razlog za izboljšanje. Brez dvoma so dober zgled številni uspešno ustanovljeni parki po Sloveniji in Evropi, skrajni čas bi bil, da se jim pridružimo. Krajinski park že v svoji definiciji vključuje delo človeka in ga ne izključuje ali omejuje. Ne za primerjavo, ker je ta zaradi različnih dimenzij nemogoča, a samo za ilustracijo – nacionalne parke v Nemčiji letno obišče 51 milijonov obiskovalcev, ki ustvarijo letni prihodek 2,1 milijarde evrov, kar je ekvivalentno 69.000 delovnim mestom. Ohranjena narava je pomemben naravni, a tudi gospodarski vir vsake države, če jo zna na pravilen način trajnostno izkoristiti.

Predlagana meja krajinskega parka Središče ob Dravi. Vključeno je samo območje rednih poplav do rečne terase.

Hrček (*Cricetus cricetus*) v Sloveniji živi samo na območju predlaganega krajinskega parka. (Foto: Henk van Harskamp)

Valerija Gabrovec, Anja Rakuša, dijakinji 3. letnika Biotehniške šole Ptuj

Odpadki imajo svoje mesto v zabojnikih!

Ko sva se nekaj dni nazaj v počasni koloni peljali po lokalni cesti blizu domačega kraja, sva iz dolgčasa začeli šteti, koliko pločevink, plastenk, vrečk in druge nesnage leži ob cesti. Kar zmrazilo naju je ob sklepu, da so robovi cest postali odlagališča za odpadke. Še bolj pa naju je jezilo dejstvo, da v današnjem času obstaja veliko nesramnih in nevestnih ljudi, ki mečejo smeti skozi okna svojih avtomobilov ali pa kot izletniki kar odvržejo odpadke v naravo. Takšna početja so zelo nizkotna in neopravičljiva. S tovrstnimi dejanji ne jezimo le naravovarstvenikov in lastnikov zemljišč, ampak močno onesnažujemo tudi naravo.

Če je voznik ali njegov sopotnik tako hudo žejen, da mora to potešiti kar med vožnjo, potem naj bo vsaj toliko ozaveščen, da bo prazno pločevinko ali platenko vrgel med domače odpadke, nikakor pa ne skozi okno svojega avtomobila!

Z več kot tristo čistilnimi akcijami na leto se ljudje na lokalni ravni sicer trudijo, da bi svojo okolico le očistili, a ogromno nezakonitih odlagališč odpadkov kljub temu ostaja. Verjetno se še vsi dobro spomnimo akcije *Očistimo Sloveniji v enem dnevu*, ki so jo ekologi izpeljali pred leti. Uspehi so bili res neverjetni, Slovenija pa je bila po dolgem času spet čista in urejena.

Količino zbranih odpadkov so merili v tonah, v akciji pa je sodelovala nepregledna množica ozaveščenih Slovencev in Slovenk. Tovrstne akcije naj bodo torej vzgled!

Sami osebno vidiva v tem velik problem, reševanje le-tega pa v vsakem posamezniku posebej. Prevzemimo odgovornost za svoje ravnanje, poskušajmo doseči tudi nekatere spremembe v okoljski politiki in izboljšajmo zakonodajo, narava nam bo hvaležna. Res je, da so čistilne akcije ponekod zelo uspešne in da predvsem šole in vrtci v zadnjih letih veliko delajo na področju ravnanja z odpadki, vendar je še vedno vse preveč lahkomišelnosti odvrženih vrečk tja, kamor ne sodijo.

Torej, če bi imeli pozitiven, predvsem pa odgovoren odnos do naše narave, potem tovrstnega problema sploh ne bi bilo treba posebej omenjati. Tako pa moramo žal pospravljati za drugimi, ki jim je prav malo mar za čisto in urejeno okolico.

Za konec ne bova posebej ponavljali tistega, da tako radi pometamo pred tujimi pragovi, na domačega pa največkrat pozabljam. In ko vas bo naslednjič imelo, da bi platenko ali pločevinko odvrgli skozi odprto okno svojega avtomobila, raje prej dvakrat premislite. Smetnjakov in zabojnikov za smeti je povsod dovolj!

Milena Milosavljevič, Občina Središče ob Dravi

Spomladanska čistilna akcija

V vsakoletno čiščenje okolja, ki ga organizira Občina Središče ob Dravi, so vabljeni vsi občani, vaški odbori, občinski svetniki in društva. Letos je čiščenje okolja zaradi slabega vremena potekalo nekoliko pozneje, in sicer 25. aprila. Čiščenje okolja po posameznih vaseh so vodili vaški odbori. Letos je bil odziv nekoliko slabši kot prejšnja leta, saj se je v celotni občini zbralo skupaj 92 udeležencev. Pohvalna je vsakoletna udeležba članic in članov

Prostovoljnega gasilskega društva Središče ob Dravi, ki bi jim lahko sledila tudi ostala društva v občini. Ugotavljamo, da se vsako leto zbere manj odpadkov, kar je seveda dobra novica, ne glede na to pa bi si želeli več udeležencev čistilne akcije. Občutek, da naredite nekaj koristnega za kraj in se ob tem še družite ter preživite prijeten dopoldan, je čudovit – poskusite in se nam naslednje leto pridružite še vi!

Danica Žerjav

Čistilna akcija v Šalovcih

Največ smeti je v obcestnih jarkih. Najenostavneje je pločevinko izprazniti in jo mimogrede zabrisati skozi okno avtomobila v obcestni jarek ... Pa je res tako?

Upam, da domačini tega ne počnemo ... Predvsem zato, ker sami potem vse to tudi čistimo.

Šalovci se delijo na spodnje in zgornje Šalovce. Smo zelena vas, kjer se skoraj vsi vaščani ukvarjamo s kmetijstvom. Hiše so razporejene levo in desno ob cesti, za hišami pa lepo obdelana polja in travniki. Lepo je živeti na vasi, ko cveti drevje, ko se spomladi zaorje v zemljo in njen vonj zadiši iz obrnjene brazde ... Ko se žitna polja odevajo v zlato barvo, takrat samo zamižiš in vidiš v domači peči pečen kruh. Ja, zveni kot romantična zgodba, je pa tudi zgodba o delu, o vloženem trudu ...

Vaščani se enkrat na leto zberemo tudi pri maši ob kapelici v zgornjih Šalovcih. Takrat nas je dosti več kot aprila v čistilni ak-

ciji. Nismo ravno zasmetena vas, vendar je udeležba ob pobiranju smeti res skromna.

Upam, da se prihodnje leto zberemo v večjem številu, naj postane čistilna akcija prijetno druženje.

Ignac Habjanič

Akcija zbiranja plastičnih zamaškov

Že kar nekaj let traja vseslovenska akcija zbiranja plastičnih zamaškov – pokrovčkov v humanitarne namene in gotovo ni Slovenca, ki ne bi vsaj slišal za njo, če že sam ni udeležen pri zbiranju. V želji in hotenju po pomoči osebam, ki jim je življenje kakorkoli namenilo drugačno usodo, predvsem pa otrokom Vas pozivamo in naprošamo, da plastičnih zamaškov, pa čeprav so gospodinjski odpadki, ne mečete v smeti, kajti nekomu, ki je pomoči potreben, lahko zelo pomagajo, vas pa to materialno popolnoma nič ne obremeni, kvečjemu vam daje dober občutek, da ste pomagali pomoči potrebnemu.

Na Ptuj in v njegovi širši okolici zbira zamaške Ignac Habjanič in jih je s pomočjo DOBRIH in SRČNIH ljudi v štirih letih zbral že več kot 16.000 kg. Zamaške skladišči na železniški tovorni postaji Ptuj, od koder Slovenska vojska ob primerni količini (okrog 3000 kg) priskoči na pomoč in jih odpelje na reciklažo v Žerjav (Črna na Koroškem). Zaenkrat so se na zbiralno akcijo prijazno odzvali tudi v Osnovni šoli Središče ob Dravi in upamo ter želimo si, da tej humani gesti sledi še kdo. Zbiramo plastične zamaške – pokrovčke vseh vrst tekočih pralnih sredstev, de-

odorantov, šamponov, sokov, osvežilnih pijač, mleka in mlečnih izdelkov ter zdravil, nikakor pa ne kovinskih zamaškov.

Trenutno zbiramo zamaške za triletno Nejo, ki se je rodila tri mesece prezgodaj, zaradi česar je imela možganske krvavitve in je gibalno ovirana. Neja zraven terapij, ki jih krije zdravstvena zavarovalnica, nujno potrebuje čim več terapij, ki pa so samoplačniške in jih starši brez širše družbene pomoči ne bi zmogli. Zelo pomembno pa je, da jih ima Neja čim več, saj je do petega leta starosti največ možnosti za njen napredek.

Pomagajmo, saj nikoli ne vemo, kdaj bomo sami ali nekdo od naših najbližjih potreboval pomoč. Upam, da smo vas z argumenti in rezultati akcije prepričali, da boste po svojih močeh sodelovali tudi vi in zamaškov ne boste metali v smeti. Skupaj pomagamo tistim, ki potrebujejo pomoč za lažje in lepše življenje. Majhen prispevek lahko naredi ogromno za nekoga, ki to res potrebuje in mu to olajša vsakdan. Z zbiranjem plastičnih zamaškov pa prispevamo tudi k čistejšemu okolju in lepši prihodnosti za vse nas. Vse dodatne informacije o zbiranju in odvozu dobite pri Ignacu Habjaniču na telefonski številki 040 246 664.

DTV Partizan

Za končno zmago v odbojki sta se pomerili ekipi DTV Partizana ter središke Godbe.

Turnir v malem nogometu na Tratah.

Tekmovalci turnirja v namiznem tenisu.

Udeleženci 7. velikonočnega pohoda DTV Partizan.

Helena Habjanič in Monika Plohl, DTV Partizan

Gibalne urice

Od začetka novembra do konca marca so tako kot že nekaj let potekale gibalne urice v okviru Društva za telesno vzgojo Partizan. Letos se je gibalnih uric udeležilo veliko majhnih ljubiteljev športnih aktivnosti, med njimi tudi tisti najmanjši, ki so še komaj zakorakali v svet.

Gibalne urice so potekale v telovadnici vsak ponedeljek ko sva malim športnikom pripravili razne zanimive športne igre, vaje, ples. Vsak teden so se otroci lahko seznanili z naravnim gibanjem (hoja, tek, skoki ...), se igrali in spoznavali športne igre, tekmovali med seboj in se predvsem zabavali. Na zadnjem srečanju so se otroci lahko preizkusili v različnih nalogah in dokazali, da so najboljši. Kot veste, v vsakem športu najboljšim podelijo medalje. Tako se je zgodilo tudi pri nas. Otroci so stopili na stopničko in zmagoslavno prevzeli svojo zasluženo medaljo. Po končanem zmagoslavju smo se tako, kot se spodobi, posladkali in obujali spomine na pretekle skupaj preživete ure v telovadnici, obenem pa že razmišljali o prihodnjih gibalnih uricah, ki se bodo pričele jeseni.

Jesen bo kmalu tu, midve pa se že veseliva srečanja z vami, najmlajšimi ljubitelji športa, do takrat pa uživajte ob igrah – zunaj na toplen soncu.

Se vidimo jeseni. :-)

Stanka Horvat, DTV Partizan

Dolenjska po glavnih in stranskih poteh

V soboto, 30. 5. 2015, smo se člani Društva za telesno vzgojo Partizan ob 6 uri. zjutraj odpravili na naš vsakoletni izlet. Dobro je dan začetni zgodaj, da je časa za lepe stvari dovolj, je rekel naš vodič Ciril Ambrož in plan izleta zapisal tako:

»Vožnja proti toku Drave skozi Ptuj in naprej proti Celju ter ob Savinji, do Zidanega Mosta, kjer se Savinja odpove delu imena in se s Savo združita. Kmalu se dolina odpre, se razširi tudi v polja, na vodi so že nove elektrarne, na poljih kozolci in ob poti znamenitosti ter lepote. Kmalu smo v Sevnici, kjer se obrnemo v porečje že nove reke na naši poti. Mirne. Večini je manj znana, čeprav je bogata v vseh ozirih. Kmalu smo na našem prvem cilju. Muzej kozolcev, lahko tudi park kozolcev. Izjemno bogastvo naše pretekle stavbne dediščine, ki so jo združili na enem mestu. Pred leti je tu stal naš najlepši kozolec, ki so mu za družbo postavili še veliko drugih. Le malo naprej je Šentrupert, ki je znan po izjemni mojstrovini prednikov. Tokrat so v ospredju drugi materiali, saj smo cerkve gradili trdno, dobro in lepo. Tudi to smo si ogledali.«

Pot nas vodi naprej v Suho krajino, skozi Dobrnič in naprej v Žužemberk. Tu je grad, ki ga že nekaj časa obnavljajo, saj so ga zavezniki med vojno porušili, več sreče pri obnovi pa je imela cerkev, ki so jo požgali partizani in je nove oblasti niso pustile obnoviti do konca prejšnjega stoletja. Ogledali smo si grad, prav tako tudi reko Krko, ki je tu že precej vodnata, njena struga pa je že obložena z lehnjakom. Pot smo nadaljevali z vodnim tokom proti Novemu mestu. Na desni so nas spremljali kočevski gozdovi, na levi pa dolenjske zidanice. Izjemen kontrast in obilje lepote. Novo mesto, ki je polno zanimivosti in lepote, smo le ošvrknili s pogledom, saj so nas ob Krki zanimale še druge znamenitosti, ki jih je tudi preveč za en dan. Skozi Šentjernej smo se v smeri Krke peljali proti Kostanjevici na Krki, ki je najmanjše naše mesto.

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

Je na otoku, ki je okljuk Krke in ga voda hitro poplavi. Ob mestu sta izjemni znamenitosti. Kostanjeviška jama, ki smo si jo ogledali, in čudovit grad ... Sonce se je medtem že nižje spustilo, malica, ki smo jo imeli v eni od minulih dolin, je že pokurjena, zato smo se ustavili nekje med Krko in Savo, kjer je cviček doma in ušesa boža pojoča dolenska govornica, da smo še nekaj priložili za nadaljevanje poti čez Kozjansko. Pot nas je vodila mimo Svete Gore in ker je bilo lepo vreme, je bil razgled pravšnji za večerni pozdrav. Ostala nam je le še vožnja ob Sotli, ob levi strani Boča, skozi Poljčane, še preko Dravinje in ob Dravi povratek v domači kraj.

Fotografije: Damjan Kuharič

Nogometni klub Središče ob Dravi

Prvi maj na Tratah

Letošnje praznovanje prvomajskega praznika se je v naši občini odvijalo v Športnem parku Trate, kjer se je že v jutranjih urah zbralo lepo število kolesarjev. Nogometni klub je v sodelovanju z DTV Partizan namreč organiziral kolesarjenje po občini, ki je bilo medgeneracijsko obarvano, saj je bila razlika med najmlajšim in najstarejšim kolesarjem kar 70 let. Po obvezni prvomajski rekreaciji je sledila okrepčitev s slastnim govejim golažem, prijetno druženje pa smo nadaljevali starejši ob klepetu, mlajši pa ob igrah z žogo. Hladen veter je poskrbel, da smo se nekoliko predčasno odpravili proti domu, zato smo dan sklenili z željo, da se naslednje leto zberemo še v večjem številu in da se nam nasmehne toplo prvomajsko sonce.

Prvomajsko kolesarjenje po naši občini

Samo Žerjav

Dogajanje pod lipo

Tokratno poročilo o nogometnem dogajanju na Tratah smo naslovili nekoliko drugače, kajti lipa na Gradišču se je po nekaj letih klavnega izgleda zaradi (ne)upravičenega posega končno razrasla do te mere, da spominja na svoj stari sijaj – kot je razvidno iz priložene fotografije. Sedenje na tribuni ob ogledu naših nogometašev je sedaj gotovo prijetneje. Zaradi sence in, hvala bogu, tudi zaradi dosežkov naših nogometašev.

Najmlajše selekcije, U7, U9 in U11 so tudi to pomlad igrišče zapuščale praviloma dvignjenih rok, potem ko so si kondicijo nabirale na zimskih turnirjih. Pri najmlajših se rezultat še ne beleži, tisti do 9 let pa se to prvenstveno pomlad lahko pohvalijo z zmago nad ekipo Cirkulan in točko proti Podvincem, medtem ko so bile ekipe Zavrča, Ormoža in Koranta malenkost boljše. Enajstletniki so z uspešnimi igrami skozi vso sezono zabeležili 10 zmag, 1 neodločen izid in 4 poraze; zadeli so 70-krat, vratar pa je moral 38-krat po žogo v gol. Ekipa U13 je zakorakala v precej zmedeno najstniško obdobje, vendar se jim to na igrišču ni poznalo – ostali so zbrani tudi v drugi polovici sezone ter na koncu v vzhodni skupini MNZ Ptuj dosegli odlično 2. mesto

– 9 zmag, 3 remiji, 2 poraza, gol razlika 47:21. Trenerji Gregor, Marko in Sašo so si vsekakor zaslužili malo poletnega oddiha. Ekipa mladincev je svojo prvo sezono po dolgem času ligaške odsotnosti odigrala solidno. Kadrovskih težav je bilo enostavno preveč, poznala se je tudi neuigranost in pomanjkanje iz-

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

kušenj. Fantje in trener Toni v novi sezoni obljublajo preboj na sredino lestvice. Držimo jih za besedo.

Kaj reči o članski ekipi? Klasika – zlata sredina, kot že nekaj let zapovrstjo. Tudi to leto je bilo nekaj ekip enostavno premočnih, z ekipami iz spodnjega dela lestvice pa je Aleševo moštvo praviloma zmagovalo brez večjih problemov. Fantje so imeli na začetku junija, na zadnji tekmi sezone, ravno proti Ormožu, lepo priložnost, da se sosedom maščujejo za par preteklih, ne ravno všečnih porazov. Vmesni vodstvi 2:0 in 3:1 nista zadostovali za miren zaključek tekme, naši so namreč na veselje (tokrat) številnih navijačev na 4:4 izenačili v zadnji minuti. Oddahnil si je tudi predsednik Sašo.

Nekaj besed pa na koncu velja nameniti tudi majskemu druženju naših veteranov. V prijateljskem srečanju so se namreč pomerili z (povprečno mlajšo) ekipo Gornjega Hraščana. Na delu smo lahko videli večino starih mojstrov – od najmlajših v poznih tridesetih do najstarejših v zgodnjih šestdesetih, ki so jim poveljevali izkušeni strategji s klopi. Pogled na veteransko lestvico MNZ Ptuj razkriva, da je NK Središče eno izmed redkih moštev, ki v tej ligi ne nastopa. Fantje so obljubili, da bodo storili vse, da v novi sezoni 2015/2016 v ligi vendarle nastopijo – skoraj zagotovo se jim v tem primeru, sodeč po videnem, obeta boj za najvišja mesta. Še končni rezultat: 3:1 za zelene.

Rekreacijsko društvo Godeninci

Aktivnosti Rekreacijskega društva Godeninci v letu 2015

Tudi letos smo v Rekreacijskem društvu Godeninci zelo aktivni. Najprej smo se februarja udeležili pustovanja v Središču ob Dravi, nastopili kot skupina »POLITIKUS PAPIGUS« in zasedli pričakovano četrto mesto.

Prav tako smo kot vsako leto zakurili tradicionalno vuzmenko, ob kateri se je zbralo veliko članov in domačinov, oglasili pa so se tudi središki gasilci.

Letošnjega pohoda od Trnave do Drave se je udeležilo približno 25 članov in simpatizerjev društva. Na dan pohoda je bilo lepo vreme, zato smo se na poti skupaj veselili, izmenjali novice, pri Dravi pa smo tudi pomalicali in se okrepčali.

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

Pred kratkim smo tudi prekolesarili nekaj domačih krajev in krajev sosednje Hrvaške.

Kot društvo pa smo se z dvema ekipama udeležili balinanja na Strasu. Ena izmed ekip je bila zelo uspešna, saj je zasedla 3. mesto.

Člani društva pridno skrbimo tudi za našo brunarico ter njeno okolico. Ker je bila brunarica potrebna osvežitve, smo jo prebarvali in zaščitili s premazom. Prav tako smo si za preganjanje dolgčasa in za uživanje v senci postavili rusko kegljišče, na katerega ste lepo vabljeni (več informacij dobite pri naši predsednici Renati Požgan Bubek).

Pred nami je še nekaj projektov in prireditev iz programa društva, ki smo si jih zastavili v tem letu, in upamo, da jih bomo uspešno izpeljali.

Samo Žerjav

Vozi me vlak v Čakovec

»Naslednji sestanek je bil sklican na Ptuju 21. maja 1855. Ob gostitelju so se ga udeležili predstavniki Maribora, Ormoža, Središča, Varaždina in Čakovca ter veleposestniki s Štajerskega in iz Hrvaškega Zagorja, predvsem iz tistih mest in krajev, za katere so menili, da bo skozi stekla železniška proga. Dogovarjali so se, kako bi sodelovali pri gradnji in kako bi podprli izvedbo te zaželene železniške zveze,« zapiše Nataša Kolar v prispevku za Kroniko, časopisu za slovensko krajevno zgodovino.

Govora je seveda o takrat težko pričakovani železniški povezavi med Pragerskim in Veliko Kanižo/Budimpešto, ki so jo pričeli planirati, še preden je železnica z Dunaja dosegla Trst. Zakaj je to pomembno? Večina vas, ko kolesarite ob železniški progi ali pa jo prestopite, ko greste na sprehod do Drave, niti ne pomisli, da stopate preko ene izmed najstarejših železniških tras v tem delu Evrope. Spomnim se zemljevida v enem izmed starejših gimnazijskih učbenikov, ki je prikazoval železniško omrežje v Avstro-Ogrski ob koncu 70-ih let 19. stoletja. Ja, Središče ob Dravi ima zelo ugodno prometno lego, čeprav se nam danes dozdeva, da smo nekje »bogu za hrbtom«. Veliko lobiranja je bilo potrebna, predvsem oblasti v Čakovcu, da je »Orient železniška proga«, odprta za promet leta 1860, stekla tudi mimo našega kraja.

Ko smo se študentje iz Središča še v začetku tega tisočletja ob petkih vozili domov, smo se lahko brezskrbno, brez presedanja, pripeljali iz Ljubljane v domači kraj, a vendar so se stvari hitro spremenile. Slovenija se je odločila, da je iz naše v madžarsko prestolnico bližje skozi Prekmurje oz. preko Hodoša. Ja, v tem trenutku je čas, da pogledate na zemljevid, kjer se lahko sami prepričate, kako občutno daljša je ta trasa. Železniška povezava Ormož–Središče–Čakovec je kar naenkrat, vsaj kar se potniškega prometa tiče, postala drugo-, da ne rečem tretjerazredna: »Potniki za Središče, prosimo, pripravite se za izstop«.

Razlog za zmeren optimizem, o čemer smo že poročali, je prišel lani. Iz Ormoža se je preko Središča spet mogoče popeljati v Čakovec. Nekaj je gotovo – polnim vagonom potnikov verjetno ne bomo nikoli več priča, a vendar – izkoristimo to možnost, ki nam je zopet ponujena. Po pogovoru s sprevodnikom, ki mi je prijazno pomagal pri nalaganju kolesa na vlak, je potnikov bore malo, večina je Međimurcev, ki se kot delavci ali študenti vozijo v Maribor in potem nazaj. Središčani, zdaj imamo priložnost, da se, če ne drugo iz »inata«, z družino ali s prijatelji odpeljemo v Čakovec na izlet. Zakaj pa ne? Sam sem ujel vlak, ki ob 8.28 zapusti središko postajo (Ste se kdaj vprašali, zakaj je le-ta skoraj izven kraja?) in kakšnih 13 minut kasneje doseže Čakovec. Do centra mesta vodi lepo označena pot, po nekaj minutah ste že v mestnem parku. Če imate 20 »kun« viška v žepu, zavijte v muzej v mogočnem gradu na sredi parka. Priporočam predvsem ogled etnografskega oddelka, kjer je lično predstavljeno življenje na podeželju na začetku 20. stoletja, nadstropje višje pa domači muzeologi največ pozornosti upravičeno posvečajo grofom Zrinskim. Kolo mi je prišlo prav, ker sem se po popiti kavici na »korzu« (Varaždinski je sicer lepši, ampak tudi tale v Čakovcu je simpatičen!) odpravil proti sejmišču na drugi strani mesta, do katerega bi bilo peš vendarle predalet.

Sejem v Čakovcu, ki se odvija ob sredah, sem se odločil obiskati, ker je tam mogoče srečati čedalje več ljudi iz našega konca – ob koncu maja je bila rdeča nit međimurski krompir, je pa mogoče dobiti čisto vse – od poceni drv za zimo, odličnih motik, metel in grabelj, vse do »picekov«, ki se že veselo sprehajajo po dvorišču na Grabah. Prevladujejo domačini (Prisluhnite sočni domači govoric!), je pa moč opaziti tudi veliko »MB« in »MS« registracij.

Živahno dogajanje na sejm.

Večerni vlak za Središče odpelje iz Čakovca ob 18.10, vendar sem se raje odločil, da jo domov mahnem s pomočjo vrtenja pedalov. Priporočam, da se čim prej umaknete s precej prometne magistrale – najlepše jo je zapustiti v Nedelišču. Prijetna cesta vas preko Dunjkovca, Črečana (krajši odih ob lepo urejenem ribniku), Macinca, gozda Zelene in Preseke pripelje nazaj domov brez večjih naporov.

Ne pozabite na osebni dokument, dobro voljo in po možnosti kolo (Na tem mestu se zahvaljujem osebju Slovenskih železnic, da sem ga lahko prepeljal brezplačno, ko sem omenil, da pišem prispevek za lokalni časopis.) Ja, tudi meni je jasno, da je z avtom lažje priti do Čakovca, ampak ... podarimo si vožnjo z vlakom vsake toliko. Pa srečno pot!

Zdaj veste.

TD Središče ob Dravi, Občina Središče ob Dravi, Društvo prašičerejcev

5. praznik hladetnine in prezvuršta v sliki

Miro Mele

Predstavitev pobude SO...

9. 6. 2015 se je v okviru malega sejma predstavila skupina, ki želi vzpostaviti mrežo za sodelovanje, ki smo jo poimenovali SO3pike (SO...).

Predstavili smo prve člane mreže iz lokalnega okolja, ki so pretežno iz Prlekije, in ljudi obvestili o naših prizadevanjih za obuditev lokalnega gospodarstva, temelječega na lokalnih virih ter znanju. Na predstavitvi so sodelovali Oljarna Središče ob Dravi, KOMPSEVIS, Mele M d.o.o., Društvo Prasila in Helena Srnec, Zadruga DOBRINA, Center DUO Veržej, Hiška zelišč Maribor, Botanik Ormož, Beti Tomašič, Perutninarstvo Sever, Tatjana Trofenik, Kmetija Žerjav. Tako je ponudba obsegala vse od servisnih storitev za računalništvo do gozdnih jagod in zanimive knjige o Prlekih in Prlekiji.

Čeprav ni bilo veliko obiskovalcev, smo se prijetno družili in navezali stike tudi z drugimi, ki ponujajo svoje izdelke na malem sejmu. Obiskali so nas tudi otroci iz vrtca, tako da je bilo ves čas živahno.

Kako deluje pobuda za sodelovanje SO3pike?

Član pobude je lahko vsaka fizična ali pravna oseba, ki ima interes sodelovati na osnovah trajnega razvoja. To pomeni, da so vabljeni vsi, ki imajo nove zamisli, že obstoječe programe izdelkov ali storitev in lahko svoje znanje ponudijo drugim ali pa ga od drugih potrebujejo.

Sodelovanje lahko poteka z direktnimi kontakti, s povpraševanji preko mreže ali komercialno ponudbo. Vsak član odgovarja sam za zakonitost poslovanja. Člani se srečujemo na prireditvah, sestankih, komuniciramo preko spleta ali pa uporabljamo storitve spletne strani www.naturacee.com, kjer se lahko odločimo za različne načine predstavljanja. Lahko pa sodelujemo na Facebook profilu »SO3pike in natura CEE«.

Možnosti sodelovanja so:

- vzpostavitev povezave do svoje spletne strani ali trgovine;
- brezplačna uporaba spletne trgovine, ki je sestavni del spletne strani naturacee.com;
- vključevanje v prodajne pakete, kombinirane iz izdelkov več izdelovalcev (obračuna se največ 20% provizija);
- ponudba lastnega znanja ali izdelkov v menjavo (tudi kot posamezniki). Če želimo izdelke prodati, jih lahko ponudimo v odkup upravljavcu portala ali zadrugi Dobrina, ki poskrbita, da so pravilno obračunani davki;
- povpraševanje za izdelke ali storitve, ki jih potrebujemo za realizacijo našega podjetja;
- ponudba lastnih izdelkov z vrta v menjavo (na primer: »Solato menjam za korenček.« itd.).

Recimo, da hočemo izdati knjigo. Vsebino smo seveda že napisali, a v nadaljevanju potrebujemo še oblikovalca, fotografa, tehničnega urednika, ilustratorja in prodajalca. Z mreženjem poiščemo ljudi, ki znajo delati posamezne posle v okviru izdajanja knjig, in tako z lokalnimi talenti ustvarimo nov izdelek, ki ima tudi tržno vrednost.

Ali pa na primer izdelujemo košare in smo »postrigli« že vse vrbe v okolici. Na portalu naredimo povpraševanje za vrbove šibe.

Takih možnosti je neskončno. Vabimo vse, da izkoristite to priložnost. Pišite nam na miro.mele@yahoo.com ali pokličite 040 843 216 (Miro Mele) in prispevajte svoje predloge ter tako sodelujte z vsemi v mreži in jo razširite!

Člani pobude SO3pike bodo v naslednjih mesecih izvedli še več aktivnosti v obliki druženja, kjer se bomo povezovali in ustvarjali tudi nove lokalne mreže, ki nam bodo omogočale trajnostno gospodarjenje.

Priloženih nekaj slik iz prireditve in mali slovarček sodelovanja.

Društvo za zaščito živali sveta P.A.W., Ormož

Majska dobrodelna prireditev za živali ob ribniku v Ormožu

Prireditev, ki smo jo organizirali v soboto, 16. maja 2015, je bila zelo obiskana in uspešna. Kljub slabemu vremenu ob začetku prireditve, smo jo s skupnimi močmi izpeljali. Izkupiček od prireditve je bil namenjen za poplačilo veterinarskih storitev za poškodovane in pristožive živali v občini Ormož.

Del pa je bil tudi namenjen za invalidno psičko Beo, kateri bomo s tem omogočili pregled pri fizioterapevtu in začetno zdravljenje.

Iskrena hvala vsem, ki ste nam omogočili izvedbo prve dobrodelne prireditve Pawty time, za katero upamo, da ne bo zadnja. Hvala vsem nastopajočim, ki so se odpovedali honorarju, nekateri tudi potnim stroškom in so z dobro voljo in z veseljem pomagali živalim. Vsi nastopajoči so veliki ljubitelji živali in preprosti ljudje z velikim srcem. Hvala Antonina bandu in Nini Merkoci, hvala Piki Poki, hvala skupini Jua, hvala klovnesama Evi Škofič Maurer in Vesni

Vrabelj, hvala Tanji Kocman, hvala pevki Claudiji, skupini Sticky Licks in akustičnemu bandu Fox and the poor guy, super ste bili. Hvala Hrtjemu svetu za čudovito predstavitev hrtov, živalovarstvenemu krožku OŠ Ormož in Društvu gojiteljev malih živali iz Ormoža, ki so sodelovali na stojnicah. Hvala Radiu Prlek za medijsko podporo in voditeljici Aniti Kosec.

Hvala Vedski kuharji in Piceriji in špageteriji Ancona, ki so poskrbeli, da nismo bili lačni, Ribiški družini iz Ormoža, ki se je odrekla plačilo za najem piknik prostora in gasilskemu društvu Ormož za pomoč pri postavitvi šotora.

Hvala vsem, ki ste nam donirali izdelke za srečelov.

Še vedno zbiramo hrano za živali in star papir, če pa želite donirati kakšen evro, pa lahko nakažete na TRR: SI56-0410-3000-2421-252 odprt pri NKBM.

6. DAN GASILCEV GZ SREDIŠČE OB DRAVI

in veselica z

ANSAMBLOM ŠTRK

KDAJ? Sobota, 11. julij 2015, s pričetkom ob 17. uri.

KJE? Gasilski dom Središče ob Dravi.

VLJUDNO VABLJENI!

RAZMIŠLJANJA BRALCEV

Patricija Rajh

Mavrične družine

Ob mednarodnem dnevu boja proti homofobiji (17. 5.) mi spomin uide na minuli mesec marec, ko je Državni zbor sprejel novelo Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih in s tem omogočil poroko istospolnim partnerjem. Takrat je bilo v javnosti moč zaslediti veliko vroče krvi in razprav, kjer je bila osrednja tema podpihovanje sovražnosti proti istospolno usmerjenim državljanom in zbujanje moralne panike z izjavami, da smo Slovenijo obsodili na propad.

Posamezniki in nekatere organizirane skupine so prepričani, da je omenjena novela zakona neprimerna in svoje mnenje javno razširjajo z izjavami, ki nimajo nobene strokovne podlage, hkrati pa so nabita s homofobijo in prispevajo k diskriminaciji omenjene družbene skupine. Ker je homofobija v večini primerov posledica neznanja, slabe informiranosti in strahu pred raznolikostjo, bom v nadaljevanju skušala razbiti nekaj najpogostejših mitov o istospolni skupnosti.

1. **»Homoseksualnost ni naravna. Če bi bila, bi obstajala tudi pri živalih.«**

Homoseksualnost trenutno obstaja pri vsaj 450 živalskih vrstah, večinoma pri primatih.

Zanimivost: Homofobija obstaja le pri eni vrsti živih bitij – ljudeh!

2. **»Če je normalno, da se poročajo homoseksualci, potem bo počasi normalno, da se poročamo še z živalmi (zoofilija) in otroki (pedofilija)!«**

Legitimni odnosi temeljijo na vzajemnem spoštovanju potreb in želja vseh oseb, vključenih v odnos. Pri zoofiliji in pedofiliji pa gre za premoč ene osebe nad drugo.

3. **»Homoseksualnost je bolezen.«**

Že pred 24 leti je Svetovna zdravstvena organizacija homoseksualnost črtala s seznama bolezni.

4. **»Naj bodo, samo naj to počnejo med štirimi stenami.«**

Temeljna človekova pravica je, da svobodno izražamo del svoje osebnosti. Zapirati istospolne partnerje med štiri stene in jim izključno tam dopuščati svobodo je primerljivo s preseljevanjem domorodnih ljudstev v rezerve.

5. **»Če otrok ne morejo imeti po naravni poti, jih pač ne bodo imeli.«**

Tudi nekateri heteroseksualni partnerji zaradi neplodnosti ne morejo imeti otrok, vendar jim to ne odvzame nobene pravice. V primeru istospolnih torej gre le za diskriminacijo na podlagi osebne okoliščine, t.j. spolna usmerjenost.

6. **»Družina = oče + mati + otrok«**

Živimo v času, ko je nuklearna družina prava redkost. Veliko otrok živi v enostarševskih družinah, rejniških, posvojiteljskih ... Mnogo otrok je tudi vzgojenih s strani matere in babice, kjer gre torej prav tako za dve ženski.

Javnost se je predvsem razburila ob možnosti posvojitve otrok med istospolnimi partnerji. Skrbi jih prihodnost otrok, ki bodo odraščali v istospolni ali t.i. »mavrični družini«. Skrbi jih recimo, kako bodo ti otroci tarča posmeha pri sovrstnikih in da bodo prav tako tudi oni postali istospolno usmerjeni. Da v prihodnje ta tema ne bi vzbujala pretiranih skrbi, želim v nadaljevanju navesti nekaj preverljivih podatkov.

Raziskave¹ dokazujejo, da:

- otrokom v mavričnih družinah gre v socialnem in osebem življenju dobro,
- otroci ne doživljajo kriz ali stisk v duševnem zdravju nič pogosteje kot otroci v raznospolnih družinah,
- otroci iz mavričnih družin ne doživljajo več vrstniškega nasilja kot drugi otroci,
- njihova spolna usmerjenost ni pogosteje homoseksualna kot pri ostali populaciji,
- so spolne vloge jasno definirane kot v raznospolnih družinah,
- spolna usmerjenost staršev ni relevantna za otrokov razvoj.

Homofobija ni dopustna! Potrebno je sprejemanje, ne toleranca. Za trenutek stopite v njihove čevlje in razmislite, kako bi se počutili vi in kako bi si želeli biti obravnavani ...

¹ Sobočan, Ana Marija (2012). Otroštvo pod mavrico. Časopis za kritiko znanosti, letnik 39 i. e. 40, številka 249, str. 137–148, 183–184, 188.

DRUŠTVO ko-RAK.si

Vipavska cesta 13, Rožna Dolina, 5000 Nova Gorica

T: 05 3331378 / E: info@ko-rak.si / www.ko-rak.si

Kožni rak ni samo črna lisa – najpogosteje je trdovratna rana

V spomladanskih mesecih, ko bo treba spet začeti misliti na zaščito pred soncem, dermatologi opozarjamo na preprečevanje in zgodnje odkrivanje kožnega raka.

Kožni rak se lahko pokaže v številnih različnih oblikah. Najbolj znan je melanom, "črni" kožni rak, ki običajno nastane kot temna lisa ali bunčica in razmeroma hitro raste, je nepravilne oblike ter številnih barvnih odtenkov. Mnogo pogostejši kot melanom pa je nemelanomski ali "svetli" kožni rak, in sicer kar 10 do 20-krat pogostejši. Njegova pojavnost strmo narašča in izračunali so, da ga bo dobil kar vsak tretji pripadnik generacije, ki je sedaj stara 20 let.

Nemelanomski kožni rak je običajno videti kot rana ali krasta, ki se pojavi brez poškodbe. Takšna sprememba vztrajno raste in je iz meseca v mesec večja. Praviloma ne boli. Večinoma se pojavi na glavi ali trupu, lahko tudi na okončinah. Pogosteje se pojavi na mestih, ki so izpostavljena soncu.

Za zdravljenje kožnega raka imamo na voljo več različnih metod. Največkrat se odločimo za operacijo, včasih tudi za obsevanje ali druge metode. V določenih primerih pridejo v poštev zdravila, ki se vpletajo v pot nastajanja ali širjenja raka. Zdravljenje kar najbolj prilagodimo bolniku in bolezni, zato je prav, da se dermatolog in bolnik temeljito pogovorita o različnih možnostih zdravljenja.

Skupna lastnost vseh vrst kožnega raka je njihova dobra ozdravljivost, če so odkriti zgodaj. Z zaščito pred soncem lahko verjetnost pojava kožnega raka zelo zmanjšamo, ne moremo pa ga v celoti preprečiti. Zato je odločilnega pomena, da svojo kožo redno pregledujemo sami in se posvetujemo z osebnim zdravnikom ali dermatologom, če na koži opazimo sumljivo spremembo.

Vesna Tlaker Žunter, dr.med.

Dermatovenerološka klinika, UKC Ljubljana

Slika 1 : enostavna nodularna oblika bazalnoceličnega

Slika 2: ulcerativna oblika bazalnoceličnega karcinoma (BCK)

karcinoma (BCK)

KORISTNE INFORMACIJE ZA OBČANE

DELOVNI ČASI URADOV V SREDIŠČU OB DRAVI, POMEMBNEJŠE ŠTEVILKE

Policija 113
Reševalci 112
Gasilci 112

LEKARNA

Ponedeljek **10:30 – 15:00**
Torek **ZAPRTO**
Sreda **11:30 – 19:00**
Četrtek **ZAPRTO**
Petek **10:30 – 14:30**
Sobota, nedelja, praznik **ZAPRTO**
Tel. št. 02/ 713 40 50

POŠTA

Od ponedeljka do petka **8:00 – 10:30 in**
14:30 – 17:00
Sobota **9:00 – 11:00**
Nedelja, praznik **ZAPRTO**
Tel. št. 02/ 741 76 70

ZOBNA AMBULANTA

Ponedeljek **12:15 – 19:15**
Torek **7:45 – 14:45**
Sreda **12:15 – 19:15**
Četrtek **7:45 – 14:45**
Petek **7:45 – 14:45***
Sobota po razporedu 7:00 – 13:00**
Nedelja, praznik **ZAPRTO**
Tel. št. 02/ 719 12 42
* Petek v mesecu delovne sobote od 7:30 do 12:30,
petek pred delovno soboto od 12:15 do 19:15
**V aprilu bo delovna sobota.

SPLOŠNA AMBULANTA

Ponedeljek **7:45 – 14:30** (Ivan Meško, dr. med.)
Torek **7:45 – 14:30** (Bojan Ilijevec, dr. med.)
Sreda **12:30 – 19:30** (Ivan Meško, dr. med.)
Četrtek **7:45 – 14:00** (Bojan Ilijevec, dr. med.)
Petek **7:45 – 14:30** (Ivan Meško, dr. med.)
Sobota, nedelja, praznik **ZAPRTO**
Tel. št. 02/ 719 12 55

»Škole je fertik, treba si malo odehnoti!«

Kazni za prometne prekrške

Kazni za kršitve cestno prometnih predpisov so določene v Zakonu o pravilih cestnega prometa (ZPrCP) in v Zakonu o voznikih (ZVoz).

Kazni za prekoračitev hitrosti v naselju, kjer je splošna omejitev hitrosti 50 km/h

do vključno 5 km/h	40 EUR
nad 5 do vključno 10 km/h	80 EUR
nad 10 do vključno 20 km/h	250 EUR + 3 točke
nad 20 do vključno 30 km/h	500 EUR + 5 točk
nad 30 do vključno 50 km/h	1.000 EUR + 9 točk
več kot 50 km/h	1.200 EUR + 18 točk

in prenehanje veljavnosti voz. dovoljenja

Kazni za prekoračitev hitrosti na cestah zunaj naselja, kjer je največja dovoljena hitrost za osebna vozila omejena na 90 km/h

do vključno 10 km/h	40 EUR
nad 10 do vključno 20 km/h	80 EUR
nad 20 do vključno 30 km/h	160 EUR
nad 30 do vključno 40 km/h	250 EUR + 3 točke
nad 40 do vključno 50 km/h	500 EUR + 5 točk
več kot 50 km/h	1.200 EUR + 18 točk

in prenehanje veljavnosti voz. dovoljenja

Kazni za prekoračitev hitrosti na avtocestah in hitrih cestah, kjer je največja dovoljena hitrost za osebna vozila 130 km/h oz. 110 km/h

do vključno 10 km/h	40 EUR
nad 10 do vključno 30 km/h	80 EUR
nad 30 do vključno 40 km/h	160 EUR
nad 40 do vključno 50 km/h	250 EUR + 3 točke
nad 50 do vključno 60 km/h	500 EUR + 5 točk
več kot 60 km/h	1.200 EUR + 9 točk

Kazni za vožnjo pod vplivom alkohola ali drog:

do vključno 0,5 ‰ (0,5g alkohola/kg krvi oz. 0,24 mg alkohola/l izdihanega zraka) - velja le za voznike, ki jim je določena meja 0,0 ‰ alkohola	300 EUR + 4 točke
od 0,5 ‰ (0,24 mg/l) do 0,8 ‰ (0,38 mg/l)	600 EUR + 8 točk
od 0,8 ‰ (0,38 mg/l) do 1,1 ‰ (0,52 mg/l)	900 EUR + 16 točk
več kot 1,1 ‰ (0,52 mg/l) oz. vožnja pod vplivom prepovedanih drog ali odklonitev preizkusa	1.200 EUR + 18 t. + pridržanje od 6–12 ur in prepoved vožnje

Kazni za ostale pomembnejše/pogostejše prometne prekrške

vožnja z neprižganimi lučmi v dnevnem času	40 EUR
neuporaba varnostnega pasu	120 EUR
neuporaba smernih kazalcev	40 EUR
uporaba mobilnega telefona med vožnjo	120 EUR
neupoštevanje varnostne razdalje	120 EUR
neustrezna obvezna oprema (prva pomoč, žarnice itd.)	100 EUR
vožnja brez luči v predoru ali ponoči	120 EUR
vožnja brez zimske opreme	40 EUR
prehitevanje po desni strani	120 EUR
neuporaba odsevnega jopiča voznika in potnikov na avtocesti ali hitri cesti v primeru okvare vozila	100 EUR
neupoštevanje rdeče luči	300 EUR + 5 točk
vožnja v rumeno luč	200 EUR
prehitevanje v predoru, prehitevanje »v škarje« ali na ovinku	700 EUR + 9 točk
vožnja mimo ustavljenega vozila pred preходом za pešce	500 EUR + 7 točk
nepravilna stran vožnje	500 EUR + 5 točk
povzročitev prometne nesreče	200 EUR + 5 točk
zapustitev kraja nesreče	1.200 EUR + 18 t. in pren. vel. voz. dov.

ATBiro

ATBiro, projektiranje in inženiring, Boštjan ZOREC, s.p., Godeninci 2/a, 2277 SREDIŠČE OB DRAVI,
tel: 031/379-485; www.atbiro-projektiranje.si; atbiro.projektiranje@gmail.com

IZDELAVA VSEH VRST PROJEKTNE DOKUMENTACIJE ZA NOVOGRADNJE, PRIZIDAVE, NADZIDAVE, RUŠITVE IN LEGALIZACIJE VSEH VRST OBJEKTOV.

Pokličite nas, pošljite povpraševanje na elektronski naslov ali pa obiščite našo spletno stran in se prepričajte o naših referencah s področja izdelave vseh vrst projektne dokumentacije.

Dunaj Barava 11 – 18.7.2015

»Doma je najlepše, ko od nekod prideš.«
Predlogi za obisk okoliških
poletnih festivalov

Ptuli, 25.-29.8.2015

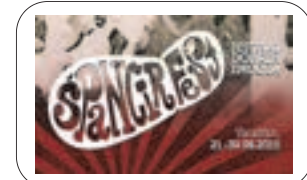
Ormož, 27.7.-8.8.2015

Ljeto u gradju zrnkih
četrtek 4. - 8.7.2015

Ormož, 27.7.-8.8.2015

1.7. - 5.8.2015

sklepanje naročin mobilnih in fiksnih storitev
ureditev priklopa na optičnem omrežju (OŠO)
nakup telefonov na obroke
velika izbira dodatkov za telefone in tablice

nakup računalnikov, prenosnikov, tablic
televizorjev
pisarniške in šolske potrebščine

Možnost nakupa do 36 obrokov!

servis računalnikov in prenosnikov

ZAMENJAVA EKRA NOV NA TELEFONIH

Uredite zbrko, pokličite podjetje FRKO!

Trgovina FRKO

Denis Raušl s.p.

Slovenska cesta 55
2277 Središče ob Dravi
e-pošta: trgovina@frko.si
telefon: 031 584 958

pon, sre, čet in pet:

8:00 - 12:00

14:30 - 17:00

torek in sobota:

8:00 - 12:00

Geo - Teh Toni Jelovica s.p.
 INŽENIRING NA PODROČJU INŽENIRINGA IN GRADNENIŠTVA

TeL: 041 443 140
 E-mail: geo-teh@dravo.net

INŽENIRING ZA PODROČJE GRADBENIH IN DRUGIH UPRAVNIH STORITEV

PROJEKTIRANJE hiš poslovnih stavb gospodars. poslopij konzulantski objekti	GEODETSKE STORITVE ureditve mej parcelacije evidentiranje stavb geodetski načrti zakoličbe evidentiranje GJ izravnavna meja
---	---

NEPREMIČNINE
 posredovanje nakup-prodaja
 izdelava energetskih izkaznic

KJE

V r a z o v a u l . 1 2 , 2 2 7 0 O r m o ž
(v bližini stare ljubljanske univerze)

FRIZERSKI SALON SANDRA

Moško, žensko, otroško striženje,
 barvanje, prameni, trajne,...

NAROČILA:
041 / 873 - 311

DELOVNI ČAS:
 PON - PET: 8:00-19:00
 SOBOTA: 7:00 - 12:00
 NEDELJA in PRAZNIKI: ZAPRTO

FRIZERSKI SALON SANDRA
 Aleksandra Žerjav s.p.
 Partizanska ulica 2a
 2277 Središče ob Dravi

LA BIOSTHETIQUE®
 PARIS

Servis

Munda s.p.

Damjan Munda
 Slovenska cesta 23
 2277 Središče ob Dravi
 tel: 02 719 00 26, mobi: 041/ 587 - 676

- SERVIS VOZIL VSEH ZNAMK
- Popravilo in vzdrževanje motornih vozil
- BOSCH diagnostika,
- Avtoelektrika, avtoelektronika
- Profesionalni CHIP TUNING
- Prodaja in montaža pnevmatik

Tapetništvo MLINARIČ d.o.o.

Bercetova 1, 2277 SREDIŠČE OB DRAVI
 tel.: 02 719 12 66
 e-mail: avtotapetništvo.mlinaric@gmail.com

OBNAVLJAMO:

- NOTRANJO IN ZUNANJO OBLAZINJENO POHIŠTVO
- JOGI PREVLEKE IN POSTELJE
- SEDEŽE ZA MOTORNA VOZILA
- AVTODOME IN PLOVILA

IZDELUJEMO:

- PREVLEKE ZA VSE TIPE VOZIL
- KVALITETNE SOBNE COPATE
- ŠTEPANO BLAGO ZA OBLAČILA
 IN VRTNE BLAZINE

**ZA OBNOVO OBLAZINJENEGA POHIŠTVA IMAMO
 VELIKO IZBIRO BLAGA.**

GSM: 041 737 049, 070 371 473, Emil Mlinarič

Frizerski Studio Moni

Žensko, moško in otroško striženje
Barvanje las in pramenov
Fen-frizure in svečane pričeske
Trajne in vodne ondulacije
Ličenje s kozmetiko CARLO BAY

Monika Kocuvan, s.p.

Šolska ul. 21, Središče ob Dravi
GSM: 041-880 174, Tel: 02/719 01 24

E-mail: friz.studio.moni@gmail.com

kemøn
ITALIAN HAIR FASHION

Novo! UNAMY Silky
ekskluzivni tretma za ukrotitev las
s svilnatim učinkom, za vse vrste las.

- * valovite
- * skodrane
- * ravne
- * pobarvane
- * razbarvane

Hvala za vaše zaupanje, se priporočamo!

www.frizerski-studio-moni.si

izvaja naslednja dela:

- čiščenje in odmaševanje kanalizacijskih cevi,
- čiščenje studencev,
- obrezovanje krošenj dreves do višine 10 metrov,
- polnjenje bazenov,
- pranje asfaltnih površin in ploščadi.

KONTAKT: 041/587-676 ali 040/241-866

Se priporočamo!

**Kmetija
SEVER**
Perutninarstvo

MIRAN SEVER

Šalovci 42, 2277 Središče ob Dravi

Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji

tel.: 02/719 13 94, mobi: 041 724 363

Božidar Borko s.p.
telefon: 02 719 05 93
prenosni telefon: 031 59 94 30
e-naslov: rupert.bozo@siol.net

pri Rupertu
Slovenska cesta 53, 2277 Središče ob Dravi
www.sluzbazarina-rupert.si

ROBERT JAKL s.p.
IZDELOVANJE KOVINSKIH IZDELKOV
Modrinjakova ulica 4
SI-2277 Središče ob Dravi
Tel.: +386(0) 271 91 282
Fax: +386(0) 271 91 582
e-mail: jakl@siol.net

Vrtnine Kranjčec
GODENINCI
Prodaja sveže zelenjave
GSM: 031 399 103
Tel.: 02/719 10 55
e-mail: vrtninekranjcec@gmail.com

					AVTOR: JOŽE BORKO	ŠAMPION, AS	EKVATOR, POLUTNIK	EDVARD KOČBEK	SIMBOL KRŠČANSTVA	SLOVENSKI REŽISER (MATJAZ)	RAZLIČICA, VARIANTA	JUNAK IZ ROMANA VZHODNO OD RAJA
					ODPOVED NAROČILA, STORNO							
					VELIKA, NEVARNA SLABOST, NAPAKA							
					ENAKI ČRKI			ITALEC				
					JOSIP STRITAR			SLOVENSKA PEVKA				
										KRČEVINA, ROVT		
OBČINA SREDIŠČE OB DRAVI	IZGON, PREGNANSTVO	PRIPRAVA ZA MERJENJE TEMPERATURE	PREBIVALEC ARKTIKE					NAJDALJŠA REKA NA SVETLI				
			UMETNI MEDNARODNI JEZIK					SKUPINA ŽUŽELK				
ETANOV RADIKAL					MITOLOŠKI LETALEC				KALCIJ			
					NABIT DELEC ATOMA		-----		NAKODRANA VOLNENA TKANINA			
BEL, KRISTALAST OPIJEV ALKALOID							NASPROTJE ZMAGE					
STANJE BREZ HRUPA, MIR							ŽELEZOV OKSID					
							SREDINA KOLENA				EKSPERT V ENERGETIKI	NADZEMNI DEL REPE
IVAN LENDL			KLADA ZA SEKANJE DRV						BARVA KOŽE			
			IVO ANDRIČ						PRVO VRATNO VRETNICE			
LEVI PRITOK SARTHEV FRANCIJI					PROPAGANDA	SLOVNičNO ŠTEVILO SINGULAR						
						IRIDIJ						
NOVOZELANDSKI DOMAČINI								ZBOR DEVETIH PEVCEV				
AUDREY HEPBURN								NOVICA				
SAMOGLASNIKA V PAKETU			VZDRŽEVALEC STROJEV									DOSTAVEK K POGODBI
			ENERGIJSKI CENTRI V JOGI									
POLSKI GLODAVEČ S PISANIM KOŽUHO						KOSTUMO-GRAFKA VOGLENIK				GALIJ		
						MOJZESOV BRAT				TKANINA ZA ŽENSKE VEČERNE OBLEKE		
ZDRAVILIŠČE V BELGIJI (IZ ČRK: PAS)		ZEMLJEVIDNA KNJIGA						DEL VERIGE				
		ORNA ZEMLJA						REKA V RUSIJI				
KRATEK POŽIREK					KRAJ PRI SEVNICI					GRŠKA BOGINJA NESREČE		
					ANJA MARKOVIČ					(KJOL(O))		
NERODOVITNA PLANOTA V ŠPANJI (IZ ČRK: PAR+AMO)							GLUMAČ, ŠALIVEC					
STAR GERMAN							SLOVENSKI NOVINAR ŠTAKUL					

Rešitev križanke – geslo iz osenčenih polj prepisite na dopisnico in jo pošljite do 28. 8. 2015 na naslov: Uredniški odbor, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi. Srečni izžrebanec prejme nagrado trgovine Elektroset.

SREDICA je glasilo Občine Središče ob Dravi. Člani uredništva: Helena Srnc – odgovorna urednica, Samo Žerjav – pomočnik urednice, Jana Čavničar, Samo Kočevar, Urška Panič, Stanko Zebec, Danica Žerjav. Lektoriranje: Tina Zadravec. Grafični prelom: Boris Prelog. Tisk: Ptujška tiskarna d.o.o. Ptuj. Naklada: 850 izvodov. Naslov: Uredniški odbor, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi ali v elektronski obliki na uredništvo. sredica@gmail.com. Fotografijo na naslovnici je posnel Stanko Zebec, ISSN 1855-7511.